

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

36. ČÍSLO / X. ROČNÍK

8 Kč (11,50 Sk)

8. ZÁŘÍ 2002

Z obsahu:

**Nepochopitelné
a nevyčerpatelné Boží
Milosrdenství**

Homilie Jana Pavla II.
při konsekraci baziliky
Božího Milosrdenství
v Krakově-Łagiewnikách
17. srpna 2002
- strana 2 -

Pouť vynucená srdcem
- strana 4 -

**Homilie Jana Pavla II.
na Bloních v Krakově**
- strana 5 -

**Homilie Jana Pavla II.
ve svatyni na Kalvarii
Zebrzydowské**
19. srpna 2002
- strana 7 -

**Souhlas a potlesk i pro
nepříjemné poselství**
Rozhovor s kardinálem
Joachimem Meisnerem
- strana 8 -

**Předat světu oheň Božího
milosrdenství**

Katecheze Jana Pavla II.
při generální audienci
21. srpna 2002
- strana 10 -

Narození Panny Marie
- strana 11 -

**Nový rozkvět v Církvi
kdysi a nyní (dokončení)**
- strana 12 -

Skutečná tvář otce Pia (36)
- strana 13 -

*Maria je „Jitřenka spásy a znamení
naděje pro celý svět“... (str. 11)*

EDITORIAL

V průběhu jednoho měsíce uskutečnil Jan Pavel II. dvě náročné cesty. Cesty odlišné, a přece s mnoha společnými rysy. Ani nejzarytější odpůrci nemohou upřít, že to byly cesty triumfální, které jim vzaly z plachet i ten poslední vánek. Kdo spoléhal, že když už nic jiného, alespoň fyzická slabost ho udolá, velice se zmylil. *Kdo jsou zasazeni v domě Hospodinově, pokvetou v nádvořích našeho Boha, ještě ve stáří budou přinášet užitek, budou štavnatí a svěží* (Ž 92,14-15).

O jeho deváté cestě do vlasti se spekovalo jako o sentimentálním stařeckém loučení, jeden francouzský list dokonce hovořil o tom, že po této cestě se uchýlí do jedné vily v Zakopaném, aby tam v tichu dožil své dny. To všechno jsou jen bláhové výmysly. Papež se vrací nejen do své vlasti, ale i ke svým kořenům. Jeho život je jako pevná stavba, ve které má každý kámen i kamínek své pevné a nenahraditelné místo. Když se ohlédneme za jeho životem, můžeme konstatovat, že má za sebou tu největší možnou kariéru: v oblasti vědy, duchovního života i postavení v církvi a ve společnosti. Hlavy států odcházejí z rozhovoru s ním s nejvyšším respektem a úctou. Pokládají za svou povinnost ocenit jeho duševní svěžest, bystrost a paměť. V jeho stařeckém těle není ani stopy po stařeckém duchu. Jeho srdce a jeho duch kráčí nezadržitelně za svým cílem, při čemž je nejobdivuhodnější to, že tato cesta nezačala nástupem jeho pontifikátu, ale vlastně už jeho dětstvím a mládím.

Jan Pavel II. během svého pontifikátu nevedl slovní polemiky se svými početnými a zaprvutými odpůrci. Bojoval proti nim tak, že vytrvale hlásal Božímu lidu pravdu, ať se to někomu líbilo, nebo ne. *V Boha důvěřuji a nebudu se bát, co mi může udělat člověk?* (Ž 56,12)

Nešlo mu o vítězství nad odpůrci, ale o blaho svěřeného lidu. Poznal, že více než o chytrost a učenost vzdělaných teologů je třeba se opřít o neklamný smysl pro víru Božího lidu. A s Božím lidem si Jan Pavel rozumí velice dobře.

Jan Pavel II. ukázal jasně, co je třeba rozumět pod pojmem „otevřenosti“ církve světu. Nikoliv tak, že se církev smíruje s duchem světa a přizpůsobuje se mu, ale tak, že nezavírá oči před skutečnými problémy světa a nabízí mu jediné správné řešení těchto problémů, a tímto řešením je evangelium. Evangelium, to je zvěst o zjevení Boha světu v Ježíši Kristu a tento Bůh se zjevuje především jako **Bůh bohatý na milosrdenství**. S tímto poznáním ovšem nepřichází žádný z osvěcených teologů, ale prostá a nevzdělaná řeholnice,

Pokračování na str. 13

Nepochopitelné a nevyčerpatelné Boží Milosrdenství

Homilie Jana Pavla II. při konsekraci baziliky Božího Milosrdenství v Krakově-Łagiewnikách 17. srpna 2002

Ó nepochopitelné a nevyčerpatelné Boží Milosrdenství. Kdo tě může dostatečně velebit a oslavovat. Největší vlastností všemohoucího Boha, ty jsi sladkou nadějí hříšného člověka (Deník 951).

Milovaní bratři a sestry, opakuji dnes tato prostá a upřímná slova sv. Faustyny, abych společně s ní a s vámi všemi velebil nepochopitelné a nevyčerpatelné tajemství Božího milosrdenství. Podobně jako ona chceme vyznat, že není pro člověka jiné naděje než Boží milosrdenství. Toužíme s vírou opakovat: Ježíši, důvěřuji ti!

Toto vyznání, které vyjadřuje důvěru ve všemohoucí Boží milost, je obzvláště potřebné v našich dobách, ve kterých člověk pocituje záhubu tváří v tvář tak četným projevům zla. Je zapotřebí, aby volání po Božím milosrdenství vycházelo z hloubi lidských srdcí, plných utrpení, neklidu a pochybností, hledajících nesporný zdroj naděje. Proto přicházíme dnes sem, do łagiewnické svatyně, abychom v Kristu opět odhalili tvář Otce, který je *Otec milosrdenství a Bůh veškeré útechy* (srov. 2 Kor 1,3). Toužíme zahledět se duševním zrakem do očí milosrdného Ježíše, abychom v hlubině tohoto pohledu našli odraz vlastního života i světlo milosti, kterou jsme již mnohokrát obdrželi a kterou Bůh pro nás zachovává pro každý den i pro den poslední.

Za chvíli posvětime tuto novou svatyni, zasvěcenou Božímu Milosrdenství. Než k tomu dojde, chtěl bych poděkovat všem, kteří se přičinili o její vybudování. Děkuji zvláště kardinálu Františkovi, který věnoval tomuto dílu tolik péče a podal důkaz osobní úcty k Božímu milosrdenství. Zvláště srdečně objímám v mysli sestry Matky Boží, Matky Milosrdenství, a děkuji jim, že šíří poslání, jaké jim zanechala sestra Faustyna. Zdravím přítomné kardinály a biskupy z Polska v čele s kardinálem primasem a také biskupy z různých částí světa. Mám

radost z přítomnosti diecézních i řádových kněží a seminaristů.

Zdravím srdečně všechny účastníky této liturgie a zvláště představitele Nadace svatyně Božího Milosrdenství, která spravuje její výstavbu, a všechny budovatele z různých podniků. Víím, že mnoho přítomných štědře materiálně podporovalo tuto stavbu. Prosim Boha, aby vynahradil vaši štědrost a vaši námahu svým požehnáním.

Bratři a sestry! Když světime tento nový kostel, můžeme si položit otázku, která zaměstnávala krále Šalomouna, když ode-

vzdával Bohu k přebývání jeruzalémský chrám: *Opravdu bude Bůh přebývat na zemi? Přece nebe a nejvyšší nebesa ho nemohou obsáhnout, tím méně chrám, který jsem zbudoval* (1 Kr 8,27). Tak na první pohled se může jevit, že vázat Boží přítomnost na určité místo je jakoby nepřiměřené. A přece je třeba pamatovat, že čas i místo zcela patří Bo-

hu. I když každý čas a celý svět je možno pokládat za jeho „chrám“, přece jsou doby a místa, které si Bůh vybírá, aby v nich lidé zakoušeli zvláštním způsobem jeho přítomnost a milost. A lidé vedeni smyslem pro víru přicházejí na tato místa, protože jsou si jisti, že skutečně stojí před Bohem, který je zde přítomen. Ve stejném duchu jsem přijel do Łagiewnik, abych posvětil tuto novou svatyni. Jsem totiž přesvědčen, že je to zvláštní místo, které si Bůh vybral, aby zde vyléval milost svého milosrdenství. Modlím se, aby tento kostel byl vždy místem, kde se hlásá zvěst o Boží milosrdné lásce; místem obrácení a pokání; místem přinášení eucharistické oběti – pramene milosrdenství; místem modlitby – vytrvalé prosby o Boží milosrdenství pro nás i pro celý svět. Modlím se slovy Šalomouna: *Ó Pane, Bože můj, (...) vyslyš toto volání a tuto modlitbu, ve které se Tvůj služebník snaží vyprositi, aby Tvé oči ve dne i v noci shlížely na tuto svatyni. (...) Vyslyš vroucí prosby svého sluhy i svého lidu,*

Pokračování na str. 4

Láska a řád

Zamyšlení nad liturgickými texty dnešní neděle

Dá-li si říci, získal jsi svého bratra

Dříve než ses dnes vrátil do Ježíšovy školy, věnoval Pán velkou pozornost největšímu možnému ohrožení, a tím je hřích a všechno to, co k němu vede. Chceš-li se proto vyhnout tomuto neštěstí, musíš se varovat i příležitosti ke hříchů a všeho pohoršení. Těm, kteří přesto zbloudí a zabřednou do hříchů, projevuje Pán nejvyšší míru své dobroty a milosrdenství. Není pro něho větší radosti než najít takovou ztracenou ovci. Do této radosti chce dnes Pán zapojit i tebe. Je to pro tebe nejen velká čest, ale i velká odpovědnost.

Ježíšovým slovům můžeš plně porozumět, když si budeš vědom, že církevní společenství tvoří duchovní tělo, v němž nikdo nejedná jen sám pro sebe a za sebe. Zdravý či nemocný úd se týká vždy celého těla. Organismus společenství potřebuje nejen vnitřní lásku a vzájemné pochopení, ale také jasná pravidla společného soužití i pro případ, že některý úd se těžce roznemůže.

Ježíšova slova se tě tedy týkají dvojím způsobem. Na jedné straně ti ukazují, jak se máš zapojit do působení jeho milosrdenství a aktivně přispět k blahu svého bratra i celého společenství. Na druhé straně se dovídáš, že v případě poklesku nezůstávají k tobě ostatní lhostejní a mají ti v první řadě nabídnout pomocnou ruku.

I zbloudilého hříšníka nazývá Pán dále tvým bratrem. Vztah k němu se tedy musí vyznačovat láskyplnou bratrskou vstřícností a nikoliv odsouzením. Nepřichází k němu jako soudce, ale jako vyslanec Božího milosrdenství. *Láska bližnímu neubližuje.* Ale samotné hříšné jednání nepřipouští žádnou shovívavost. Svou lásku uplatníš tedy tak, že ho pokáráš diskretně mezi čtyřma očima s cílem, aby rozhovor v ovzduší lásky vedl ke skutečné nápravě. Čím větší je tvoje odpovědnost za zbloudilého bratra, tím závažnější je tvoje povinnost nemlčet k hříchů. Jinak se vystavuješ nebezpečí, že Bůh bude *jeho krev vymáhat z tvé ruky.*

S tímto vědomím se také musíš dívat také na toho, kdo přijde za tebou, aby ti domluvil, jestliže jsi klesl. Nehledej přitom u něho postranní, či dokonce zlé úmysly. I když máš pocit, že by k tobě mohl být příjemnější, myslí spíše na to, že jedná, jak umí, ale přišel za tebou, protože mu to ukládá jeho láska a pokyn našeho Pána. Dříve než mu cokoli odpovíš, uvědom si, že přichází za tebou kvůli tvému dobru také jménem celého společenství, které má zájem na tvé úplné nápravě. Povinnosti bratrského napomenutí se nikdo nemůže vyhýbat tím, že spoléhá na druhé nebo je odkládá či přenechává náhodě. Tím bys vystavoval hřešícího bratra vážnému nebezpečí.

Čím déle tvůj bratr setrvává v hříchů, tím obtížnější může být obrácení a návrat a navíc narůstá i způsobené pohoršení, které ohrožuje celé společenství, tedy i tebe.

Ale může se stát, že taková bratrská snaha nebude úspěšná. Jestliže roste neústupnost viníka, Pán požaduje, aby se zvýšil i důraz a naléhavost domluvy. Než dojde ke krajní možnosti, veřejnému napomenutí, má se odbyt znovu rozhovor, tentokrát za účasti *dvou nebo tří svědků.* Z toho poznáváš, jak velice Pánu záleží na tom, aby opravdu došlo k nápravě, a se stejnou vážností se tím má zabývat i celé společenství.

Teprve v případě, že nic nepomáhá a mine se účinkem i důrazné napomenutí církevních představených, pak je to sám zbloudilý, který se svou zatvzeleností a nepřístupností vylučuje ze společenství. Měj to na paměti pro případ, že by ses sám něčím vážně provinil a pak tvrdošijně a pyšně odmítal službu lásky, kterou ti nabízejí nejen tvoji blízcí, ale i sami církevní představení.

Uvědom si, jak nebezpečný je stav, kdy lidská pýcha a tvrdohlavost tak silně zakalí člověku duchovní zrak, že se raději odloučí od společenství, než aby se vzdal zalíbení ve svém hříšném stavu. Pak společenství nezbude, než aby dalo přednost dobru církevní obce před ohledy na nepřístupného jedince.

Takové rozhodnutí je vždy bolestné, ale v případě tvrdošijnosti nevyhnutelné. Není výrazem necitelnosti k provinilému, nýbrž důsledkem nepřístupnosti provinilého. Sám Ježíš mu dává velikou váhu, když nás ujišťuje, že taková rozhodnutí církevních představených plně respektuje sám Bůh. Nedívej se proto na ně jako na projev slepé přísnosti. V ohrožení veřejného blaha je projevem milosrdenství vystoupit proti zlu s veškerou rozhodností, neboť ve skutečnosti nic není bezohlednějšího než zlo, byť by se tvářilo sebe-mírumilovněji.

Být vyloučen z křesťanského společenství je největší duchovní ztrátou. Pán totiž zdůrazňuje, že právě ono je tím prostředím, ve kterém má zalíbení a ve kterém přebývá. Tam, kde bratři a sestry žijí ve shodě s Bohem a mezi sebou navzájem ve svornosti a jednomyslnosti, přebývá Ježíš s radostí *uprostřed nich.* Pro jeho přítomnost shlíží Otec na tuto družinu se zalíbením, a když sám jeho Syn se spojuje s jejich společnými prosbami, jak by je mohl oslyšet. Opravdové společenství, spojené poutem vzájemné lásky a úcty, chrání své údy před zblouděním, ale i zbloudilým účinně napomáhá k povstání a k návratu.

Pojďme, poklekněme před svým Pánem, neboť on je náš Bůh a my jsme lid, který pase, stádece vedené jeho rukou. ⁽¹⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Responsoriální žalm 95

Liturgická čtení

1. čtení - Ez 33,7-9

Toto praví Hospodin:

„Nuže, synu člověka, ustanovil jsem tě strážným pro Izraelův dům. Když uslyšíš slovo z mých úst, napomeň je mým jménem.

Když řeknu bezbožnému: ‚Zemřeš!‘ a ty mu nebudeš domlouvat, aby se odvrátil od svého chování, umře on, bezbožník, pro svou nepravost, ale jeho krev budu vymáhat z tvé ruky. Když se však budeš snažit odvrátit bezbožného od jeho chování, aby se změnil, ale on nezmění své chování, zemře pro svoji nepravost, ty však sám sebe zachráníš.“

2. čtení - Řím 13,8-10

Bratři!

Nebuďte nikomu nic dlužni - jen vzájemnou lásku. Neboť kdo druhého miluje, splnil zákon. Vždyť přikázání ‚nebudeš cizoložit, nebudeš zabíjet, nebudeš krást, nebudeš žádostivý‘, a je-li ještě nějaké přikázání, všechna jsou shrnuta v tomto: ‚Miluj svého bližního jako sám sebe.‘ Láska bližnímu neubližuje. Naplněním zákona je tedy láska.

Evangelium - Mt 18,15-20

Ježíš řekl svým učedníkům:

„Když tvůj bratr zhřeší, jdi a pokárej ho mezi čtyřma očima. Dá-li si od tebe říci, svého bratra jsi získal. Nedá-li si však říci, přiber si ještě jednoho nebo dva, aby každá výpověď byla potvrzena ústy dvou nebo tří svědků. Když je však neposlechné, pověz to církvi. Jestliže však neposlechné ani církev, ať je pro tebe jako pohan nebo celník.

Amen, pravím vám: Všecko, co svázete na zemi, bude svázáno na nebi, a všecko, co rozvázete na zemi, bude rozvázáno na nebi.

Dále vám říkám: Jestliže se shodnou na zemi dva na jakékoli věci a budou o ni prosit, dostanou ji od mého nebeského Otce. Neboť kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich.“

Pouť vynucená srdcem

(...) *kdykoliv se bude modlit na tomto místě. Ty je vyslyš v místě svého přebývání - v nebi. Nejen vyslyš, ale i uděl odpuštění* (1 Kr 8,28-30).

Nastává hodina, ano už je tady, kdy opravdoví Boží ctitelé budou Otce uctívat v Duchu a v pravdě, vždyť Otec vyžaduje takové ctitele (Jan 4,23). Když čteme tato slova Pána Ježíše v chrámě Božího Milosrdenství, uvědomujeme si zvláštním způsobem, že sem člověk nemůže vstoupit jinak než v Duchu a v pravdě. To Duch Svatý, Utěšitel a Duch pravdy, nás přivádí na cesty Božího milosrdenství. Tím, že usvědčuje svět z hříchu, *spravedlnosti a soudu* (Jan 16,8), současně odhaluje plnou spásu v Kristu. To usvědčování z hříchu se uskutečňuje v dvojím vztahu ke Kristovu Kříži. Na jedné straně nám Duch Svatý dovoluje skrze Kristův Kříž poznat hřích, každý hřích v celé stupnici zla, jaké v sobě obsahuje a skrývá. Na druhé straně nám skrze Kristův Kříž dovoluje spatřit mysterium pietatis neboli tajemství milosrdné a odpouštějící Boží lásky (srov. Dominum et vivificantem 32).

Tak se *usvědčení z hříchu* stává současně přesvědčením o tom, že hřích může být odpuštěn a člověk může získat pocit důstojnosti milovaného Božího dítěte. „Kříž totiž představuje nejhlubší snížení Boha k člověku. (...) Kříž představuje jakoby dotýkání odvěkou láskou těch nejbolestnějších ran pozemské existence člověka.“ (Dives in misericordia 89). Tu pravdu bude stále připomínat uhelný kámen této svatyně, který byl vzat z hory Kalvárie, jakoby od kříže, na kterém Kristus přemohl hřích a smrt. Horoucně věřím, že tato nová svatyně zůstane navždy místem, na kterém budou lidé stát před Bohem v Duchu a v pravdě. Budou sem přicházet s důvěrou, která provází každého, kdo otevírá své srdce působení Boží milosrdné lásky - té lásky, kterou nepřemů-

Návštěva Jana Pavla II. v Polsku je jeden velký svátek. Tentokrát je to návštěva časově i místně zhuštěná, ale obsahově více než bohatá.

Když byl papež naposledy v Krakově, náhlé onemocnění chřipkou mu nedovolilo celebrovat mši svatou v Parku Blonia. Tehdy slíbil, že to vynahradí. Nyní k tomu skutečně dochází.

Dva a půl milionů lidí na papežské mši: Krakov je naplněn lidmi až po okraj. Je to vidět na přeplněném městě: kněží se spacími pytlí, skauti s karimatkami. Mnoho lidí spí na louce. Od časného rána zpovídá 500 kněží. I když je tu v pohotovosti 30 000 policistů, všude vládne slavnostní a pokojná nálada: zpívající průvody, přeplněné kostely, všude, ale doslova všude papežovy obrazy, vlajky a nápisy. Na rozsáhlé pláni Parku kultury je řada rodin, děti se svými hračkami, je to jako obrovský piknik. Většina z nich bude vidět papeže jen jako malý bod. Karavany bez konce proudí na toto vyvolené místo ze všech stran. Je zde v pohotovosti 140 lékařů, 40 záchranných vozů, tři vrtulníky. Připraveny jsou dva velké sbory, orchestr. Tak velkou bohoslužbu ještě nezažil ani Krakov, ani Polsko. Oltářní pódium je žlutočervené, zaplavené květy, i papežův znak je sestaven z květů. K oltáři byl přinesen originál obrazu Božího Milosrdenství z kostela v d'agiewnikách.

Koncelebruje 13 kardinálů, 150 biskupů, 400 kněží. V první řadě sedí prezidenti Polska, Slovenska. Litvy, polský předseda vlády i exprezident Lech Wałęsa. Je zde mnoho Čechů, Ukrajinců, Slováků, Bělorusů, Arménů, Kazaků i Rusů, kteří přišli do Krakova za papežem. Matka zavražděného polského kněze Popieluszky daruje při obětování papeži monstranci.

„Všichni stárneme, s tím se nedá nic dělat. Je tu jediné řešení: Ježíš je zmrtvýchvstání a život. V Bohu zůstáváme mladí.“

Jan Pavel II. k mládeži v nočním dialogu z okna biskupského paláce na Františkánské ulici

V sobotu odpoledne se koná v biskupském paláci setkání s politiky. Prezident Kwaśniewski, předseda vlády Miller, malopolský vojvoda i krakovský starosta rozmlouvají postupně s papežem. Oba přední exkomunisté chválí po rozhovorech papeže před novináři. Mají ho za muže, který je dobře informován o situaci v Polsku, dává dobré a promyšlené rady. Jan Pavel II. podporuje vstup Polska do EU, ale trvá na tom, aby polský národ držel pohromadě a vnašel do Evropy křesťanského ducha. Velice mu záleží na překonání nezaměstnanosti a bídy.

že ani ten největší hřích. Zde v ohni Boží lásky budou lidská srdce hořet touhou po obrácení, a každý, kdo hledá naděje, nalezne uspokojení.

„Věčný Otče, obětují ti Tělo a Krev, Duši a Božství tvého nejmilejšího Syna a našeho Pána Ježíše Krista za hříchy naše i ce-

lého světa (...) Pro jeho bolestné utrpení buď milosrdný k nám i k celému světu.“ (Deník 476). Za nás i za celý svět... Jak velice potřebuje dnešní svět Boží milosrdenství! Na všech kontinentech, jak se zdá, se z hlubin lidského utrpení pozvedá volání o milosrdenství. Tam, kde pa-

nuje nenávisť a touha po pomstě, kde válka přináší bolest a smrt nevinným, je potřebná milost milosrdenství, které žije lidské mysli i srdce a rodí pokoj. Kde chybí úcta k životu a k lidské důstojnosti, tam je nezbytná milosrdná Boží láska, v jejímž světle se odhaluje nevýslovná důstojnost každé lidské bytosti. Je potřebné milosrdenství, aby všechna nespravedlnost na světě našla svůj konec ve světle pravdy.

Proto chci dnes v této svatyni vykonat slavnostní akt zasvěcení světa Božímu milosrdenství. Činím tak s horoucí touhou, aby zvěst o Boží milosrdné lásce, která zde byla vyhlášena prostřednictvím sv. Faustyny, dospěla ke všem obyvatelům země a naplnila jejich srdce nadějí. Kéž se toto poselství rozejde z tohoto místa na celou naši milovanou vlast i na celý svět. Nechť se splní závazný slib Pána Ježíše, že odtud vyjde „jiskra, která připraví svět na Jeho poslední příchod“ (Deník 1732).

Tuto jiskru milosti je třeba rozněcovat. Je třeba předat světu oheň milosrdenství. V Božím milosrdenství nalezne svět pokoj a člověk štěstí! Tento úkol svěřuji vám, drazí bratři a sestry, církvi v Krakově a v Polsku i všem ctitelům Božího milosrdenství, kteří sem přijdou z Polska i z celého světa. Buďte svědky milosrdenství!

Bože, Otče milosrdný, který jsi zjevil svou lásku ve svém Synu Ježíši Kristu a vylil jsi ji na nás v Duchu Svatém, Utěšiteli, tobě svěřujeme dnes osudy světa a každého člověka.

Sklon se k hříšným, uzdrav naši slabost, přemož všechno zlo, dovol všem obyvatelům země zakusit tvé milosrdenství, aby v Tobě, trojjediný Bože, vždy nacházeli pramen naděje. Věčný Otče, pro bolestné utrpení a zmrtvýchvstání svého Syna buď milosrdný k nám i k celému světu! Amen.

Homilie Jana Pavla II. na Bloních v Krakově

*To je moje přikázání, abyste se navzájem milovali,
jako jsem já miloval vás (Jan 15,12)*

Draží bratři a sestry!

Tato slova Pána Ježíše, která jsme před chvílí vyslechli, vpisují se zvláštním způsobem do tématu dnešního liturgického setkání na krakovských Bloních. „Bůh bohatý na milosrdenství.“ To heslo je jakoby shrnutím celé pravdy o lásce Boha k člověku, která přinesla lidstvu vykoupění. *Bůh, bohatý na milosrdenství, pro svou velkou lásku, jakou nás miloval, i když jsme byli mrtví v důsledku hříchů, spolu s Kristem nám vrátil život* (Ef 2,4-5). Plnost této lásky se zjevila v oběti kříže. Nikdo totiž nemá větší lásky než ten, kdo dá svůj život za své přátele (Jan 15,13). To je míra milosrdné lásky. To je míra Božího milosrdenství!

Když si uvědomíme tuto pravdu, pochopíme, že Kristova výzva k lásce určuje i nám všem stejnou míru. Poznáváme jakoby pobídku, abychom čerpali z daru Boží milosrdné lásky a sami den za dnem obětovali svůj život tím, že prokážeme bratřím milosrdenství. Uvědomujeme si, že Bůh, který prokazuje milosrdenství, očekává, že budeme svědky milosrdenství v dnešním světě.

Výzva, abychom vydávali svědectví o milosrdenství, zní zvláště výmluvně zde, v milovaném Krakově, nad kterým ční svatyně Božího Milosrdenství v Łagiewnikách i nová svatyně, kterou mi bylo včera dopřáno posvětit. Zde ta výzva zní jako známá, protože se odvolává na staletou tradici tohoto města, jehož zvláštním znakem byla vždy připravenost přinášet pomoc potřebným. Nelze zapomenout, že z té tradice vyrostlo mnoho světců, blahoslavených, kněží, zasvěcených osob i věřících křesťanů, kteří zasvětili svůj život službě milosrdenství. Od biskupa Stanislava, královny Hedviky, Jana Kanteho,

Petra Skargy až po bratra Alberta, Angelu Salawovou i kardinála Sapiehu další pokolení věřících obyvatel tohoto města konalo skutky milosrdenství. Dnes to dědictví bylo předáno do našich rukou a nesmí upadnout v zapomenutí.

Děkuji kardinálu Františkovi, že nám připomněl tuto tradici ve slovech pozdravu, který byl adresován mně. Jsem vděčný za pozvání do mého Krakova i za poskytnutou pohostinnost. Zdravím všechny zde shromážděné s kardinály i biskupy v čele i všechny ty, kteří se účastní této eucharistie prostřednictvím rádia a televize.

Zdravím celé Polsko. V myšlenkách procházím tou zářivou cestou, na které se sv. Faustyna připravovala na přijetí poselství o milosrdenství – od Varšavy přes Plock, Vilno až po Krakov – a vzpomínám rovněž na ty, kteří na této cestě posloužili apoštolce milosrdenství svou pomocí. V srdci objímám všechny své krajany, zvláště ty, kterých se dotýká utrpení a nemoc.

Toužím ujistit o své duchovní blízkosti a stálém doprovodu v modlitbě všechny, kteří jsou zkoušeni nejrůznějšími těžkostmi, zvláště nezaměstnané, bezdomovce, lidi v pokročilém věku, osamělé i rodiny s mnoha dětmi. Svým pozdravem objímám všechny rodáky, roztroušené po celém světě. Srdečně zdravím rovněž poutníky, kteří sem přišli z různých zemí Evropy i světa.

Církev od počátku své existence s odvoláním na tajemství Kříže a zmrtvýchvstání učí o Božím milosrdenství, které je zárukou naděje i zdrojem spásy člověka. Zdá se mi ovšem, že vyzývána je obzvláště dnes, aby světu hlásala toto poselství. Nesmí zanedbat toto poslání, když jí k tomu povolává sám Bůh svědectvím sv. Faustyny.

A vybral si pro to naši dobu. Možná proto, že dvacáté století, přes nesporné úspěchy v mnoha oblastech, je zvláštním způsobem poznamenáno „mysteriem nepravosti“. S tímto dědictvím dobra, ale také zla

Papež byl velice dojat, když v neděli odpoledne opět navštívil wawelskou katedrálu. Před hlavním oltářem se stříbrnou rakví biskupa sv. Stanislava se modlil breviář a setrval v usebranosti mnohem déle, než se předpokládalo. Před katedrálou se nechal vyfotografovat se skupinou kanovníků. Pak odejel do Rakovic, krakovského předměstí, kde jsou pochováni jeho rodiče a bratr. U jejich hrobů setrval v modlitbě.

jsme vstoupili do nového tisíciletí. Před lidstvem se rýsují nové perspektivy rozvoje a současně nová, dosud nepoznaná ohrožení. Člověk nezřídka žije tak, jako by Boha nebylo, a dokonce sám sebe staví na jeho místo. Osobuje si právo Stvořitele a zasahuje do tajemství lidského života. Usiluje rozhodovat o jeho vzniku, určovat jeho kvalitu genetickými manipulacemi a nakonec stanovit i hranice smrti. Tím, že odhazuje Boží zákony i mravní zásady, otevřeně vystupuje proti rodině. Mnoha způsoby usiluje o to, aby přehlušil Boží hlas v lidských srdcích a jeho samotného aby učinil „velkým nepřítomným“ v kultuře i ve společenském vědomí národů. „Tajemství nepravosti“ se stále vpisuje do skutečnosti světa. Člověk zakoušející toto tajemství prožívá strach z budoucnosti, z prázdnoty, z utrpení, ze zničení. Možná že právě proto skrze svědectví prosté řeholnice jako by Kristus vstoupil do naší doby, aby výrazně poukázal na zdroj uspokojení a naděje, jaká je ve věčném Božím milosrdenství.

Je třeba, aby jeho poselství o milosrdné lásce zaznělo s novou silou. Svět potřebuje tuto lásku. Nastal čas, aby Kristovo poselství dospělo ke všem, zvláště k těm, jejichž lidství a důstojnost jako by se ztrácely v misterium iniquitatis. Přišel čas, aby poselství o Božím milosrdenství vliilo do lidských srdcí naději a stalo se zárodkem nové civilizace – civilizace lásky. ▶

To poselství touží Církev neuvázně hlásat nejen horoucím slovem, ale i horlivým praktikováním milosrdenství. Proto také ustavičně poukazuje na skvělé příklady těch, kteří ve jménu lásky k Bohu i k člověku *šli a přinášeli ovoce*. Dnes připojuje k nim čtveřici nových blahoslavených. Doby, ve kterých žili, byly různé a různé byly i jejich osobní příběhy. Nicméně je spojuje jeden společný a zvláštní rys jejich svatosti, jímž je oddanost věci milosrdenství.

Blahoslavený **Zikmund Szczesny Felinski**, varšavský arcibiskup, v těžkých dobách národní nesvobody vytrvale vyzýval k obětavosti ve prospěch chudých, k otevírání výchovných institucí a dobročinných zařízení. Sám založil sirotčinec a školu a přivedl do hlavního města sestry Matky Božího Milosrdenství. Po porážce lednového povstání, veden milosrdenstvím k bratřím, otevřeně vystoupil na obranu pronásledovaných. Cenou za tuto věrnost v lásce bylo vyhnanství do hloubi Ruska, které trvalo dvacet let. I tam pamatoval na ubohé a ztracené, prokazoval jim velkou lásku, trpělivost a pochopení. Bylo o něm napsáno, že „v době svého vyhnanství, za všeobecného útisku, v chudobě modlitby držel se stále jen paty kříže a odevzdával se Božímu milosrdenství“.

To je příklad pastýřské služby, kterou chci dnes obzvláště doporučit svým bratřím v biskupské službě. Milování, kéž arcibiskup Felinski je patronem vašeho úsilí o vytvoření a uskutečňování pastoračního programu milosrdenství. Ten program nechť utváří vaši angažovanost, aby byl zaveden nejdříve do života církve a pak, pokud to bude správné a nutné, i do společensko-politického života na úrovni národa, Evropy a světa. V duchu takto chápané sociální lásky se arcibiskup Felinski hluboce angažoval na obranu národní svobody. To je potřeb-

né i dnes, kdy různé síly – často vedené falešnou ideologií svobody – snaží se tento terén opakovat. Když hlučná propaganda liberalismu, svobody bez pravdy a odpovědnosti, sílí i v naší zemi, musí pastýři Církve hlásat jedinou a neklamnou filosofii svobody, jakou je pravda Kristova

Kříže. Tato filosofie svobody je hodnotově svázaná s dějinami našeho národa.

Touha zanést milosrdenství nejpotřebnějším zavedla blahoslaveného **Jana Beyzyma**, jezuitu a velikého misionáře, na daleký Madagaskar, kde z lásky ke Kristu zasvětil svůj život malomocným. Sloužil ve dne v noci těm, kteří byli jako vyhoštění mimo oblast společenského života. Svými milosrdnými skutky vůči opuštěným a pohrdaným vydával neobvyklé svědectví o evangeliu. Nejrychleji je přečetl Krakov a pak celá země a emigrace. Byly sebrány prostředky na vybudování nemocnice pod titulem Matky Boží Čenstochovské na Madagaskaru, která dodnes existuje. Jedním z promotorů této pomoci byl sv. bratr Albert.

Mám radost, že duch solidarity v milosrdenství stále vládne v polské církvi, čehož dokladem je mnoho skutků pomoci společenstvím, která postihla živelná pohroma v různých částech světa, stejně jako nedávná iniciativa vykoupit nadbytek obilí, aby je bylo možno předat hladovějícím v Africe. Doufám, že tato šlechetná myšlenka se dočká realizace.

Dobročinné působení blahoslaveného Jana Beyzyma bylo vepsáno do jeho základního poslání: nést evangelium těm, kteří je neznají. To je největší dar milosrdenství – přivádět lidi ke Kristu, umožnit jim, aby ho poznali a zakusili jeho lásku. Prosim vás proto, modlete

se, aby se v církvi v Polsku rodila stále četnější misijní povolání. V duchu milosrdenství ustavičně podporujte misionáře svou pomocí a modlitbou.

Službou milosrdenství byl život blahoslaveného **Jana Balického**. Jako kněz měl vždy otevřené srdce pro všechny potřebné. Jeho služba milosrdenství se projevila v tom, že nesl pomoc nemocným a chudým, ale zvláště silně se projevila ve službě ve zpovědnici. Vždy s trpělivostí a pokorou se snažil přiblížit hříšného člověka ke trůnu Boží milosti.

Když to připomínám, obracím se ke kněžím a seminaristům: prosím vás, bratři, nezapomínejte, že na vás, správcích Božího milosrdenství, spočívá velká odpovědnost, ale také pamatujte, že sám Kristus vás zmocnil svým slibem, který dal svatě Faustyně: „Řekni mým kněžím, že zatvrzelí hříšníci najdou zkroušenost v jejich slovech, když budou hovořit o mém nevyčerpatelném milosrdenství, o lítosti, jakou k nim chovám ve mém Srdci.“ (Deník, 1521).

Dílo milosrdenství také vyznačovalo cestu povolání blahoslavené **Sankcie Janiny Szy-**

mowiakové, serafitky. Již z rodného domu si přinesla horoucí lásku k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu a v tomto duchu byla plná dobroty ke všem lidem a zvláště k nejobozejším a nejvíce potřebným. Patřila k mariánským sodálům a Kruhu milosrdenství sv. Vincence a přinášela konkrétní pomoc ještě dříve, než nastoupila cestu řeholního života, aby se potom s ještě větší pilí oddala službě druhým. Těžké doby hitlerovské okupace přijala jako příležitost zcela se zasvětit potřebným. Svoje řeholní povolání vždy pokládala za dar Božího milosrdenství. Zdravím shromáždění dcer Matky Boží Bolestné – serafitky – a obracím se ke všem řeholním sestram a zasvěceným osobám: Kéž blahoslavená Sankcie je vaší patronkou. Osvojte si její duchovní závěť, kterou shrnula do jediné věty: „Když se zasvětit Bohu, tak zcela bezvýhradně.“

Bratři a sestry! Když se dívám na postavy těchto blahoslavených, toužím připomenout ještě jednou slova, která jsem napsal v encyklice o Božím milosrdenství: „Člověk dospěje k milosrdné Boží lásce, k jeho milosrdenství natolik, nakolik proměňuje sám sebe vnitřně v duchu stejné lásky ve vztahu k bližním.“ (14) Kéž bychom na této cestě odhalovali stále plněji tajemství Božího milosrdenství a žili jím den co den!

Tváří v tvář nejrůznějším formám bídy, jakých, jak vím, v naší zemi nechybí, potřebujeme dnes, jak jsem to popsal v listu Novo millennio ineunte, „fantazii milosrdenství“ v duchu solidarity s bližními, díky které bude pomoc svědectvím bratrského společenství dobra (srov. n. 50). Kéž tuto „fantazii“ nepostrádají obyvatelé Krakova i celé naší vlasti. Kéž se jí vyznačuje pastorační program církve v celém Polsku. Kéž poselství o Božím milosrdenství vždy nachází ohlas ve skutečích lidského milosrdenství. Je třeba pohledu lásky, abychom vedle

Homilie Jana Pavla II. ve svatyni na Kalvarii Zebrzydowské 19. srpna 2002

sebe viděli bratra, který spolu se ztrátou zaměstnání, střeží nad hlavou, možnosti důstojného vydržování rodiny a možnosti dát dětem vzdělání prožívá pocit opuštěnosti, zhouby a beznaděje. Je třeba „fantazie milosrdenství“, abychom přišli na pomoc dítěti, které je duševně i materiálně zanedbané; abychom se neodvraceli od chlapce nebo dívky, kteří se ztratili ve světě různých závislostí nebo zločinů; abychom přinášeli radu, útěchu, duchovní i morální podporu těm, kteří podstupují vnitřní boj se zlem. Taková fantazie bude potřebná všude tam, kde lidé v nouzi volají k Otci milosrdenství: „Chléb náš vezdejší dej nám dnes.“ Kéž by díky bratrské lásce tohoto chleba nikdy nikomu nescházelo! *Blahoslavení milosrdní, neboť oni dojdou milosrdenství.* (Mt 5,7).

Během své první návštěvy ve vlasti v roce 1979 jsem zde na Bloních řekl, že „když jsme silní Božím Duchem, jsme také silní vírou v člověka – vírou, nadějí a láskou: ony jsou neoddělitelné a my jsme připraveni vydávat svědectví ve věci člověka každému, komu ta záležitost leží na srdci.“ Proto jsem vás prosil, „abyste nikdy nepohrdali tou Láskou, která je největší, která se projevila na kříži a bez které by lidský život neměl ani kořeny, ani smysl“ (10. června 1979).

Bratři a sestry! Dnes tu výzvu opakují: Otevřete se největšímu Božím daru, jeho lásce, která se skrze Kristův Kříž zjevila světu jako láska milosrdná. Dnes – již v jiných dobách, na prahu nového století i tisíciletí – buďte nadále připraveni vydávat svědectví ve „věci člověka“. Dnes ze všech sil prosím všechny syny a dcery Církve a také všechny lidi dobré vůle, aby „věc člověka“ nikdy, ale vůbec nikdy nebyla odloučena od Boží lásky. Pomáhejte současnému člověku poznávat milosrdnou Boží lásku! Ať v jejím lesku i teple zachrání své lidství!

Přicházím do této svatyně jako poutník, tak jako jsem sem přicházel jako dítě nebo v mladém věku. Předstupuji před Panu Marii Kalvarskou, jako jsem k ní přicházel jako krakovský biskup, abych jí svěřil problémy arcidiecéze a těch, které Bůh svěřil mé pastorační péči. Přicházím sem jako tehdy a opakují: Zdrávas, Královno, Matko milosrdenství! Kolikrát jsem zakusil, jak Matka Božího Syna obrací své milosrdné oči k starostem zarmouceného člověka a on obdrží milost k vyřešení obtížných problémů, on, tak ubohý, pokud jde o vlastní síly, se naplní úžasem nad silou a moudrostí Boží prozřetelnosti. Copak to nezakusily celé generace poutníků, které sem přicházejí již čtyři stalet? Jistě ano. Jinak by se dnes zde nekonala tato slavnost. Nebyli byste zde, moji drazí, kteří procházíte stezkami Kalvárie a sledujete stopy Kristova umučení a kříže a cestu spoluutrpění a slávy jeho Matky. Toto místo obdivuhodným způsobem pomáhá srdci a myslí proniknout do tajemství onoho pouta, které spojovalo Spasitele, který trpěl, a jeho Matku, která spolutrpěla. V centru tohoto tajemství lásky ten, kdo přichází, nalézá sám sebe, svůj život, svou každodennost, svou slabost a současně sílu víry a naděje: tuto sílu, která pramení z přesvědčení, že Matka neopouští dítě v neštěstí, ale přivádí ho k Synu a svěřuje ho jeho milosrdenství.

U Ježíšova kříže stála jeho Matka, příbuzná jeho Matky Marie Kleofášova a Marie Magdalská. (Jan 19,25). Ta, která byla spojena s Božím Synem pouty krve a mateřské lásky, zde u paty kříže prožívala tuto jednotu v utrpení. Ona sama skrze bolest mateřského srdce věděla, že takové utrpení má smysl. Ona měla důvěru, důvěru navzdory všemu, a tak se naplño-

val starý příslib: *Nepráteleství položím mezi tebe a ženu, mezi potomstvo tvé a potomstvo její: ona potře tvou hlavu a ty budeš činit úklady její patě* (Gn 3,15). A tato důvěra našla potvrzení, když Syn v agonii se k ní obrátil: „Ženo!“

Mohla v onom okamžiku, pod křížem, očekávat, že za krátko, za tři dny se Boží slib vyplní? To zůstane provždy tajemstvím jejího srdce. Víme však jednu věc: Ona první mezi všemi lidskými bytostmi měla účast na slávě zmrtvýchvstalého Syna. Ona – jak věříme a vyznáváme – byla s tělem i duší vzata do nebe, aby požívala jednotu ve slávě, aby se radovala po boku Syna z plodů Božího milosrdenství a obdržela je pro ty, kteří u ní hledají útočiště.

Tajemné pouto lásky. Jak skvostně to vyjadřuje toto místo! Dějiny potvrzují, že na počátku XVII. století Mikuláš Zebrzydowski, zakladatel svatyně, položil základy ke stavbě Golgotské kaple podle vzoru chrámu Ukřižování v Jeruzalémě. Tou-

sobem doplněním křížové cesty. Je to slavení pobožnosti nazvané Cesta spoluutrpění Matky Boží a všech žen, které trpěly spolu s ní. Po čtyři staletí sem přicházejí jedna za druhou generace poutníků, kteří procházejí stopami Vykupitele a jeho Matky a dotýkají se hojně oné lásky, která odolala utrpení a smrti a našla v nebeské slávě své korunování.

Během těchto staletí provázeli poutníky věrně otcové franťáskáni zvaní „bernardiní“, pověření duchovní péčí o kalvarskou svatyni. Chci dnes vyjádřit vděčnost za tuto oblibu pro Krista, který trpěl, a pro Matku, která spolutrpěla, oblibu, s jakou se s horlivostí a odevzdaností obracejí k srdcím poutníků. Drazí otcové a bratři „bernardiní“, kéž Bůh žehná této vaší službě dnes i v budoucnu!

V roce 1641 byla svatyně na Kalvarii obohacena o zvláštní dar. Prozřetelnost obrátila kroky Stanislava Paszkovského z Březí, aby svěřil ochraně otců „bernardinů“ obraz nejsvětější

žil, aby tím způsobem především přiblížil sobě i druhým tajemství Kristova utrpení a smrti. Nicméně později, když prosazoval vybudování stezek Utrpení Páně, Večeřadla a Kristova hrobu, veden mariánskou úctou a Boží inspirací, chtěl umístit na těchto stezkách kaple, které připomínají události Mariiny. A tak se zrodily jiné stezky a nová náboženská praxe, která je svým způ-

Matky, který se již proslavil milostmi, když se nacházel v rodinné kapli. Od té doby pak, zvláště ode dne korunování, vykonaného v roce 1887 krakovským biskupem Albinem Sasem Dunajewským s laskavým souhlasem papeže Lva XIII., ukončují poutníci svou pouť po stezkách před jejím obrazem. Od počátku přicházeli ze všech stran Polska, ale také z Litvy, z Ruska, ze

Slovenska, z Čech, z Maďarska, z Moravy a z Německa. Oblíbili si ji zvláště obyvatelé Slezska, kteří věnovali korunu pro Ježíše a ode dne korunovace se účastní každý rok procesí v den Nanebevzetí Panny Marie.

Jak významné bylo toto místo pro Polsko v dobách rozdělení! Vyjádřil to Mons. Dunajewski, který se později stal kardinálem, v průběhu korunovace, když se modlil takto: „V tento den byla Maria vzata na nebe a tam korunována. V každé výročí tohoto dne všichni svatí kladou své koruny k nohám své Královny a dnes také polský národ přináší zlaté koruny, aby byly rukama biskupa vloženy na čelo Mariino na tomto zázračném obraze. Oplat' nám za to, ó Matko, tím, že budeme jedno mezi sebou a s Tebou.“ Tak se modlil za sjednocení rozděleného Polska. Dnes, kdy se Polsko stalo územní a národnostní jednotou, neztrácí slova onoho pastýře na své aktualitě, ale naopak nabývají nového významu. Je třeba je dnes opakovat, žádat Marii, aby nám darovala jednotu víry, jednotu ducha a smýšlení, jednotu rodin a jednotu sociální. Za to se dnes modlím spolu s vámi: Dej, ó Matko Kalvarská, abychom byli jedno mezi sebou a s Tebou.

„A proto, Orodovnice naše, obrať k nám své milosrdné oči a Ježíše, požehnaný plod života svého, nám po tomto putování

ukaž! Ó milostivá, ó přívětivá, ó přesladká Panno Maria!“

Obrať, milostivá Paní, svůj pohled k tomuto národu, který od věků zůstal věrný Tobě a Tvému Synu. Obrať svůj pohled k tomuto národu, který vždy vkládal svou naději do lásky Matky. Obrať k nám svůj pohled a své milosrdné oči, uděl nám to, co tvé děti tolik potřebují. Otevři srdce bohatých k potřebám chudých a trpících. Nezaměstnaným dej potkat chlebodárci. Pomáhej těm, kteří jsou bez přístřeší, aby našli dům. Dej rodinám lásku, která překonává všechny nesnáze. Mladým vyznač cestu a perspektivu do budoucna. Zahal děti pláštěm své ochrany, aby nebyly pohoršeny. Oživ řeholní komunity milostí víry, naděje a lásky. Učiň, aby kněží kráčeli ve stopách Syna a obětovali každý den svého života za své ovce. Biskupům dej světlo Ducha Svatého, aby vedli Církev na této zemi ke království Tvého Syna po jediné a přímé cestě. Matko nejsvětější, naše Paní Kalvarská, dej i mně sílu pro tělo i pro duši, abych mohl až do konce naplnit poslání, které mi svěřil Zmrtvýchvstalý. Tobě odevzdávám všechny plody svého života a své služby; Tobě svěřuji osudy Církev. Tobě svěřuji svůj národ; Tobě důvěřuji a ještě jednou opakuji: Totus Tuus, Maria!

Totus Tuus. Amen.

Souhlas a potlesk i pro nepříjemné poselství

Světové dni mládeže „vynalezl“ papež Jan Pavel II. v roce 1985. Ty si mezitím získaly ústřední a nezastupitelné místo v životě Církev. Nyní v Torontu zářil křehký dvaosmdesátiletý stařec, jak už dlouho předtím ne. Reagoval a žertoval v 6 jazycích na různá volání a nadchl statisíce mladých z celého světa. Prelátovi Erichu Läufferovi sdělil kardinál Meisner své osobní dojmy a vyjádřil naději, že tomu bude tak i v roce 2005 v Kolíně nad Rýnem.

Účastnil jste se několika Světových dnů mládeže, i onoho legendárního v Manile s několika miliony mladých. Jak jste prožival Toronto?

KARDINÁL MEISNER: Genius loci jistě hraje při setkání mládeže nezastupitelnou roli. Manila je asijské město, jehož obyvatelstvo je katolické, ale má i své nestabilní sociální faktory.

Pak byla Paříž, sekularizované město, které však je dosud poznamenáno konstantami křesťanské minulosti. Notre Dame je středem Paříže. Toronto je sekularizované skrz naskrz. Říká se mu „neposkvrněný New York“ a je to město mnoha kultur. Vidíte zde Asiaty, Afričany a lidi z jiných kontinentů, kteří utvářejí zdejší civilizaci. Pro nás katolíky je to zde situace diaspory. Přesto vzalo toto město setkání mládeže zcela do svých rukou. Mladí dominovali v celkovém obrazu města.

Bylo tu opět to krásné, co jsme zažili v Manile i v Paříži: Vidíte se poprvé, ať už v metru, nebo v obchodním domě, a vždy máte dojem, že už se znáte: patříme k sobě. Bylo zde mnoho znamení přátelství a sepětí; už to je něco mimořádného.

K této situaci patří také katecheze. Ty jsou neoddělitelnou součástí. Letošní téma bylo „sůl země“, a to je jistě nepohodlné téma. Jak přijali mladí podle vašeho názoru toto vyzývající téma?

KARDINÁL MEISNER: Vždy prožívám zkušenost, že mladí lidé jsou pro Boží slovo spíše otevření,

pokud není ideologizované, není vyumělkované, ale vychází ze zkušenosti víry. Když katechisté nepředkládají svou katechezi jako teoretickou vědu, nýbrž jako prožité svědectví, pak to pohne lidským srdcem a působí hluboce a účinně. Od papeže jsem se naučil, jak mluvit s mládeží smysluplně o tom, že na úseku víry, života a lásky není žádné období bez odpovědnosti jako v nějaké autoškole. Zde je každý stále plně odpovědným účastníkem veřejného provozu. Ať je starý, nebo mladý. Proto má každý svou velice vážnou a stále vážnější zkušenost života i víry.

Proto i mladý křesťan může být pravým svědkem víry, od kterého mohou mnoho získat. Chci připomenout, že v těchto katechezích mají místo úvahy, otázky i životní svědectví. Náročné hlásání tohoto hesla: „sůl země – světlo světa“ mladé lidi nezastrašilo, nýbrž právě naopak, bylo výzvou a působilo, aby se stali nejen pasivními recipienty Božího slova, nýbrž nositeli odpovědnosti a hlásání: Dlužíme svým spoluobčanům Boží slovo. Zde mladí lidé pocítují, že je berou opravdu vážně. Dávají pak najevo ochotu vzít na sebe tuto službu.

Pro pozorovatele se stalo fenoménem, jak to, že tento křehký papež, tento již tak starý papež, který jako by pro mnohé přicházel z jiného světa, je tak oslavován a přijímán, jak tomu je na těchto Dnech mládeže. Máte pro to nějaké vysvětlení?

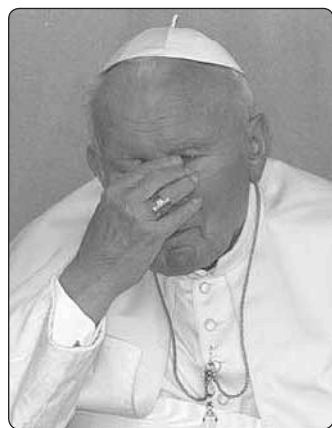
POZDRAV NA ZÁVĚR MŠE SVATÉ

Moje pouť do Polska a do Krakova končí. Jsem rád, že korunou této návštěvy je právě Kalvárie, u nohou Panny Marie. Ještě jednou toužím svěřit její ochraně vás všechny zde shromážděné, církev v Polsku a všechny ostatní národy. Kéž láska k ní je zdrojem hojných milostí pro naši zem a její obyvatele.

Když jsem tuto svatyni navštívil v roce 1979, žádal jsem, abyste se modlili za mne, dokud jsem živ, i po mé smrti. Nyní děkuji všem poutníkům na Kalvárii za tyto modlitby, za duchovní podporu, kterou ustavičně zakouším. A prosím vás opět: nepřestávejte se modlit – opakujte to ještě jednou – dokud jsem živ, i po mé smrti. A já, jako vždy, vám oplatím vaši velkodušnost a budu vás poroučet všechny milosrdnému Kristu a jeho Matce.

KARDINÁL MEISNER: Já si myslím, že mladým lidem jde vstřícný muž, který nic nechce pro sebe. Který je nevyužívá a neposluhuje si jimi pro své osobní cíle, nýbrž prostě přichází, aby je učinil šťastnými, aby jim nabídl naplnění života, a především je bere velice vážně. Dále si myslím, že mladí lidé vycití něco z tajemství tohoto papeže. Je to muž, který přichází z Kristovy přítomnosti. On přichází přímo z hory Tábor nebo jako prorok Mojžíš, když vystoupil ze svatostánku a jeho tvář zářila přítomností Hospodina, kterého potkal. Tak je tomu jistě i u tohoto papeže a mladí lidé to cí-

ti. Čím sešlejší je tělo, tím více září, můžeme-li to tak říct, jeho duše. Mladí lidé to prožívají: my odcházíme od papeže lepší, než jsme k němu přišli.

Ve zpravodajství se objevily pojmy jako „Woodstock mládeže“, událost, festival. Současně se pozorovatelé domnívají, že je to v prvé řadě svátek víry.

KARDINÁL MEISNER: Porozovatel se při takovém setkání mládeže musí vyvarovat toho, aby své dojmy nevyjadřoval jednostranně. Já jsem například měl z veřejné křížové cesty dojem jako ze „špatného Oberammergau“. Směsice divadla a modlitby. Když jsme se z této křížové cesty vrátili do hotelu, byli američtí biskupové hluboce uchvázeni a řekli: To byla skutečná forma nové evangelizace! Tu jsem stáhl hlavu, ztichl jsem a řekl jsem si: Je to správně,

interpretovat podle evropského vkusu dění, které mnozí biskupové ze všech částí Ameriky vidí a posuzují zcela jinak?

Můj nejhlubší zážitek z tohoto setkání mládeže byl jako seismograf. Měl jsem poslední mši ve všední den pro Mládež 2000. Bylo přítomno 500 mladých. Celkem bylo v Torontu z Mládeže 2000 asi tisíc účastníků. Někteří byli ubytováni ve vzdálených školách. Mládež 2000 udělala, jak známo, toto setkání mladých pro německou mládež přijatelným. Svaz německé katolické mládeže (BDJK) se zpočátku vědomě distancoval. Při setkání mladých v Čenstochové před příjezdem papeže BDJK demonstrativně odjel. To je třeba si pamatovat. Malá skupina Mládeže 2000 od počátku vzala za cíl využít Světové dny mládeže k duchovní zkušenosti. Proto bylo tentokrát v Torontu 6 000 mladých z Německa. Němci měli mši s kardinálem Lustigerem v Ottavě. Při této mši řekl náhle německy: „Zázrakem z Ottavy je, že je zde tentokrát 6 000 mladých Němců, zatímco v Paříži jich bylo jen 600, ačkoliv Německo je tak blízko.“

Při závěrečné mši se přihlásil jeden mladý muž před konečným požehnáním. Dal jsem mu slovo. Srdečně děkoval dvacet koncelebrujícím kněžím, že měli ten čas a tu trpělivost všechny účastníky Mládeže 2000 v těchto dnech v Torontě vyzpovídat. Když to řekl, zvedla se několika minutová ovace a potlesk. Velice mě dojalo, že naše kněze tu nikdo nekritizoval ani nepodezíral, nýbrž že jim mladí lidé děkovali, a to nikoliv za nějakou „showmasteri“, nýbrž za to, čím jsou vlastně jako kněží pověřeni, totiž slavit smíření s Bohem. To je pro mě nezapomenutelné. Víím to také od jiných biskupů, kteří dlouho do noci udělovali rozhršení ve svátosti pokání. Snad je to tajem-

ství Světových dnů mládeže, že se zde něco hýbá. Byl jsem při prvním setkání mladých v Římě jako světitel biskup Berlína. Seděli jsme ve zpovědnici celé hodiny. Bylo pro mě nezapomenutelné, že se zpovídalo mnoho mladých lidí, které zvláště „pokrokoví“ faráři přemlouvali, že děti se vůbec nemohou zpovídat. Ke zpovědi se mělo proto přistoupit až po prvním svatém přijímání. Ale k tomu již nikdy nedošlo. Nyní přiklekli ke zpovědnici a srdečně prosili: „Prosím vás, pomozte mi vyzpovídat se, já jsem to ještě nikdy nedělal.“ To je do nebe volající bezpráví, jakého se na mladých někteří pastýři dopouštějí.

Nepřekvapilo vás, že papež jen jednou poznámkou, ale přece zřetelně zaujal stanovisko k výtkám z pedofilie?

KARDINÁL MEISNER: To nebylo na programu, ale v pátek před závěrečnou slavností byli v Montrealu zatčeni dva američtí kněží, nikoliv kanadští. Ti dva byli na útěku kvůli takovému počínání. Média to ihned vykřičela. Papež byl prostě přinucen zaujmout stanovisko. Já jsem zadržel dech a byl jsem velice udiven reakcí mladých lidí. Po papežově poznámce, že takové chování díky Bohu není pravidlem, nýbrž že mnoho kněží, řeholníků a seminaristů vede zcela řádný život ve shodě s evangeliem a přesvědčením víry, se zvedl bouřlivý potlesk. Oni porozuměli papeži, že tento fenomén nemá v církvi co hledat.

Nyní se musíte dívat kupředu, protože příští Světový den mládeže v roce 2005 bude v Kolíně. Naučily vás dojmy z Toronta něčemu pro Kolín?

KARDINÁL MEISNER:

Budeme muset jistě organizovat to či ono udělat jinak. Z toho nemám vůbec strach. Ale chtěl bych, aby Kolín 2005 byl pro světovou mládež „novými Letnicemi“. Papež mluví o pozvání do Kolína, mluví o svatých Třech kráľích, kteří jsou přítomni v kolínském dóme. Chtěl bych, přejí si a modlím se za to, aby to bylo letniční propuknutí. Napišu o tom nejdříve Koliňanům pastýřský list. Přejí si, aby mladí 2005 odjížděli z Kolína se zkušeností svatých Tří kráľů: „Viděli jsme jeho hvězdu!“

Papež řekl mladým lidem: „Dávám vám církev do rukou.“ Co je nutné, aby se tak mohlo bezvýhradně stát?

KARDINÁL MEISNER: Dát mladým do rukou odpovědnost za církve znamená, že před nimi nebudeme kouzlit, jako by to byl nějaký zbožný spolek, ný-

brž že Církev je Kristovo tělo, jehož hlavou je sám Kristus a jednotlivci musí být jeho údy, aby vnímali, přijímali a proměňovali ve skutek signály Hlavy. To bude cíl a úkol odpovědných v Římě, Rady pro laiky a místních biskupů ve spolupráci s biskupskými konferencemi.

Internetové stránky kolínské arcidiecéze

Biskup Küng kritizuje brožuru sexuální osvěty

Rakouský biskup Klaus Küng ostře odsoudil brožuru vydanou ministerstvem sociálních věcí v Rakousku: „Lev, sex a tak dále...“ Biskup řekl: Ustaraní věřící mi přinesli tuto brožuru, abych k ní zaujal stanovisko. Prostudoval jsem ji a musím potvrdit, že mě velice udivuje, že ministerstvo mohlo něco takového vůbec vydat. Tato brožura odporuje zákonu o mládeži a nesplňuje ani minimální pedagogické požadavky, jaké má splňovat tiskovina určená veškeré mládeži. Domnívám se, že se tu zcela pohrdá právy rodičů, kteří jsou za své děti odpovědní, dokud nedosáhnou plnoletosti, a to zvláště v oblasti výchovy a sdílení hodnot. Informace v brožuře jsou krajně jednostranné. Sexualita se tu představuje takřka výlučně jako požitek a prostředek konzumu, zcela chybí jakýkoliv poukaz na odpovědnost, opravdovou lásku, ohled na blaho druhého, vztah k manželství a rodině. Nesmíme se divit, že se tolik manželství rozpadá, množí se sexuální zneužívání a mladí lidé nenacházejí cestu k utváření zdravé osobnosti. Že předčasné intimní sexuální vztahy mohou působit trvalé škody, o tom není v textu ani zmínka. Rozhodujícím principem je tu osobní uspokojení bez ohledu na to, zda je to pro druhého také „dobré“. Masturbace a petting se tu přímo doporučují, a pokud někdo zjistí, že je homosexuál, nic se neděje. Pilulky a spirálky se doporučují bez uvedení známých rizik. O těhotenství se mluví jako o „nezdaru“, kterému je třeba předcházet „pilulkou po“ nebo potratem. Ubohá rakouská mládež! Nestěžujme si, že mnoho lidí s sebou vleče celý život vážná duševní zranění.

Podle Kath-net

Předat světu oheň Božího milosrdenství

V duchu objímám celé Polsko – „...a především moje drahé rodáky, kterým chci poslat své nejvřelejší poděkování, že mě přijali v tak velkém počtu, s tak dojemným citem a intenzivní účastí. Návštěva se týkala jen jedné diecéze, ale v mysli objímám celé Polsko, kterému přeji, aby pokračovalo v úsilí o vybudování autentického sociálního pokroku, aniž by slevilo z věrného uchování své vlastní křesťanské identity.“

Nový chrám v Łagiewnikách bude celosvětovým centrem, odkud vyzáruje oheň Božího milosrdenství. „Hlavním účelem mé

návštěvy bylo právě ještě jednou hlásat Boha, »bohatého na milosrdenství«, především skrze posvěcení nové svatyně Božího Milosrdenství v Łagiewnikách.“

„**Ježíši, důvěřuji Ti!**“ – „To je prostá modlitba, které nás naučila sestra Faustyna a kterou můžeme mít na svých rtech v každém okamžiku života. Kolikrát jsem i já jako dělník a student a později jako kněz a biskup v obtížných dobách dějin Polska opakoval tuto prostou a hlubokou invocaci a konstatoval jsem, jak je účinná a mocná.“

Milosrdenství je jednou z nejkrásnějších vlastností Stvořitele a Vykupitele. – „Církev žije, aby přivedla lidi k tomuto nevyčerpatelnému zdroji, jehož je strážcem

a správkyní. To je důvod, proč jsem chtěl zasvětit Božímu milosrdenství svou vlast, Církev a celý svět.“

Chtěl jsem připojit čtyři nové blahoslavené, aby dodávali odvahy a svědčili skutky milosrdné lásky našeho Pána. – „Milosrdná Boží láska otevírá srdce ke konkrétním činům lásky k bližnímu. Tak tomu bylo u arcibiskupa Zigmunda Szczesného Felinského, otce Jana Beyzyma, sestry Sankcie Szymowiakové a Dona Jana Balického, které jsem měl to potěšení prohlásit za blahoslavené během mše svatě slavené v Parku Blonia minulou nedělí.“

Tito blahoslavení jsou zářivými příklady, jak „fantazie lásky“ nás činí blízkými a solidárními s těmi, kteří trpí, činí nás tvůrci světa obnoveného láskou. – „Jen tak je možné vybudovat vytouženou civilizaci lásky, jejíž vlídná síla kontrastuje silně s prosazováním mysterium iniquitatis přítomného ve světě. Na nás, Kristovy učedníky, čeká úkol hlásat a žít hluboké tajemství Božího milosrdenství, které znovu obnoví svět tím, že nás puď, abychom milovali bratry, a dokonce i nepřítel.“

Na Kalvárii jsem mnohokrát zakusil, jak Matka Boží obra-

ci své milosrdné oči k zarmoucenému člověku. – „Moje pouť mě pak zavedla na Kalvárii Zebrzydowskou, abych zde připomněl 400 let svatyně zasvěcené

Utrpení Páně a Bolestné Madoně. S tímto svatým místem jsem svázán od svého dětství.

Tyto stezky Křížové cesty a Spoloutření matky Boží jsou po Čenstochové nejznámější a nejnavštěvovanější svatyně celého Polska, kam proudí také věřící ze sousedních zemí. Když projdou stezky Křížové cesty a Spoloutření Matky Boží, stanou poutníci před starodávným a zázračným obrazem Marie, Orodovnice naší, která je přijímá s pohledem plným lásky. U ní je možno pocítit a pronikat tajemné pouto mezi Vykupitelem, který trpěl na Kalvárii, a jeho Matkou, která spolutrpěla u paty kříže. V tomto společenství lásky a utrpení nelze nevidět pramen síly, jakou má přímluvná modlitba Panny za nás, její děti.“

Od Madony žádáme, aby zapálila v srdcích jiskru Boží milosti. – „Kěž od Marie všichni obdržíme dar jednoty a pokoje: jednoty víry, jednoty ducha a smýšlení, jednoty rodin; mír srdcí, mír národů a světa v očekávání slavného Kristova návratu.“

L'Osservatore Romano
22. srpna 2002

Narození Panny Marie

Počátek nového stvoření člověka i světa

Narozením Panny Marie se začíná uskutečňovat vykoupení. Maria je „Jitřenka spásy a znamení naděje pro celý svět“, říká se v modlitbě Církve o tomto svátku. S ní začíná obnova člověka i celého stvoření.

Východní církev tuto myšlenku obzvláště zdůrazňuje. Proto klade svátek Narození Panny Marie na začátek svého církevního roku (začíná 1. září). Biskup Ondřej z Kréty (+740) napsal ve chvalořeči na Mariino narození: „Tento svátek je počátkem našich svátků“ a je také „bránou k svátkům“ a „probuzením radosti, jakou nám připravuje velké tajemství vykoupení“. „Čerpejte odtud odvahu!“ volá ke křesťanům, „neboť s těmito narozeninami slavíme nové stvoření lidského rodu“, ano „obnovu a nové stvoření“. Narození Panny Marie je „nástupem k slavnému příchodu Boha mezi lidi“. Tento příchod bude pokračovat v Církvi a bude dovršen obnovou celé země.

Liturgické texty východní církve rozjímají o těchto myšlenkách s velkou láskou. V závěrečném zpěvu nešpor 8. září stojí:

Tvoje zrození, Bohorodičko, oznámilo radost celému světu. Neboť z tebe vzešlo Slunce spravedlnosti, Kristus, náš Bůh.

V Marii, v její čistotě a Bohem darované plnosti milosti vrhá již dopředu Slunce spravedlnosti a spásy svou zář. Z jejího narození je zřejmé, že již brzy přijde a bude působit v Marii, v Církvi a v každém z nás. Proto jsou v Mariině narození jako v zárodku celé dějiny spásy a jejich naplnění a jsou nám představovány jako předobraz: do stejné čistoty a svatosti, v jaké byla stvořena Maria, bude přetvořena celá Církev i každý její věřící.

Východní církev nazývá Panu Marii „Panhagia“ – „Všesvatá“, neboť „v ní obraz Boha zů-

stává zcela neporušený. Ona je neposkvrněná a její narození otevírá cestu, která může překonat Boží vzdálenost“. Ona nám pomáhá svou přimlouvou, aby i v nás byl obnoven neporušený Boží obraz, který v ní jako v první tak slavně září.

Mariino narození je nejen počátkem nového stvoření člověka, ale je současně předobrazem vykoupení celého stvoření. Maria je přímo „vyjádřením skutečnosti, že Bůh obnovuje své stvoření“. Proto východní církev o vigilii tohoto svátku zpívá:

„Z kořene Jesse nám zrodí Maria Božské Dítě. Proto se raduje celé stvoření, neboť bude znovu stvořeno. Společně se radují nebe i země.“

Mariiným stvořením tvoří Bůh svět znovu, ano svým způsobem tvoří i nové nebe, neboť si připravuje příbytek, ve kterém chce přebývat:

Dnes si Bůh postavil na zemi svatý trůn. Ten, který v moudrosti dal vznik nebi, ve své lásce k lidem připravil si živé nebe.

Když se díváme na Marii, poznáváme, jak bude vypadat vykoupení: Bůh sám bude v nás, vykoupených, mít příbytek a přetvoří nás na svou slávu. V Marii je zřejmé, co On pro nás chce vykonal a také vykoná. Proto tentýž hymnus zpívá plný radosti:

*Bože zázraků,
Nadějí pro beznadějně,
Tobě, Pane, buď sláva!*

Z -sks- 35/2001
přeložil -lš-

UGANDA JE PŘÍKLADEM V BOJI PROTI AIDS

Uganda zřejmě vykročila na cestu vyhnání choroby AIDS užitím strategie založené na mravní bezúhonnosti a věrnosti podle závěrů studie Harvardské univerzity. Harvardská studie věří abstinenci vzdělání, které má významné výsledky na omezení choroby AIDS v Ugandě... Výsledkem je 50% pokles nakaženosti v letech 1992 až 2000.

Uganda užívá vývěsky, rozhlasové vysílání a učební programy založené na morální bezúhonnosti a svědomitosti. Výsledkem je postupný, trvalý pokles infikovanosti HIV. Bude-li zpráva přijata opravdově a se skutečnou snahou omezit utrpení, pak se Uganda stane modelem pro světovou prevenci AIDS.

Harvardská studie zjistila, že od konce osmdesátých let do roku 2001 počet těhotných žen infikovaných chorobou AIDS poklesl z 21% na 6,2%. Na rozdíl od Botswany, kde jsou oficiálně propagovány kondomy jako řešení problému a v roce 2001 tam bylo 38% gravidních žen seropozitivních. Ve zprávě je řečeno, že „mnoho z úspěchu programu závisí na ochotě národa dívat se přes sexuální revoluci zpět do minulosti, před přijetím zkorumpované západní sexuální morálky“.

Ve studii se uvádí, že mezi ugandskými dospělými jedinci bylo v letech 1989 až 2000 méně promiskuity; z prohlášení žen starších patnácti let vyplývá, že na počátku zkoumaného období mělo více sexuálních partnerů 18,4% a na konci 2,5% žen.

Propagátoři sexuální promiskuity a kondomů se pokoušeli zdiskreditovat výsledky studie. „Ugandané opravdu nikdy nepřijmou kondomy,“ sdělil dr. Vinand Nantulya, poradce pro infekční choroby, představiteli Ugandy Yoweri Museveni, jak je uvedeno v magazínu New Republic.

www.verite.cz 27. 7. 2002

Dívám se na radostné shromáždění svatých (koncil v Efezu). Oni všichni přišli rádi, protože je svolala svatá Bohorodička Maria, vždy Panna.

Byl jsem plný smutku. Ale přítomnost svatých Otců mě uvedla do radosti. Nyní se pro nás naplnilo slovo žalmisty: Jak je dobré a krásné, když bratři přebývají pospolu! Proto buď pozdravena, svatá a tajemná Trojice, neboť Ty jsi nás všechny přivedla do této Církve svaté Bohorodičky. Buď pozdravena, Bohorodičko, Ty nejdražší poklade celé země, nikdy nehasnoucí Lampo, Koruno panenství, Žezlo pravé víry, nezrušitelná Svatyni, Ty místo Toho, kterého žádné místo nepojme, Matko a Panno! Skrze Tebe bude v evangeliu nazván Požehnaný, který přichází ve jménu Páně.

Buď pozdravena! Ty jsi pojala do svého lůna Toho, kterého celý vesmír neobsáhne. Skrze Tebe bude oslavena Svatá Trojice. Skrze Tebe bude na celém světě uctíván drahocenný Kříž. Z Tebe jásá nebe. Z Tebe se radují andělé i archandělé!

Svatý Cyril Alexandrijský (†444)

Nový rozkvět v Církvi kdysi a nyní (dokončení)

V první části ve Světle č.35 se prelát prof. Dr. Walter Brandmüller zabýval epochami nového rozkvětu v Církvi. V tomto pokračování si všímá základů tohoto nového rozkvětu. Prelát dr. W. Brandmüller je prezidentem Papežské komise historických věd a mezinárodní komise pro srovnávací dějiny náboženství.

Nyní se ovšem naskytá otázka, jaké síly přivodily tento nový rozkvět. Přitom jsou nápadně dva momenty: Obnovená jistota víry a pevné sepětí s Římem.

Nuže, pokud jde o středo- věk, tedy o reformu sv. Bonifáce, byla jistota víry samozřejmostí; uznat skutečnost Boha a nadpřirozena nepřipadalo pohanským Germánům a Keltům obtížné. Výraznou nadřazenost Boha křesťanů prožívali podobně jako Chlodovik ve vítězném boji, nebo jako Sasové, kteří byli svědky, jak si Bonifác podmanil dunajské říše.

Zcela jiného druhu byla obnovena jistota víry, která oduševňovala katolíky po Tridentském koncilu uprostřed jejich současníků. Po desetiletích útoků Luthera, Kalvína, Zwingliho a obklopení jejich přívrženci, velmi znejistili ve svém přesvědčení víry. Nebyla nová víra hlásaná s takovým úspěchem a s takovým nadšením přece jen pravá? Nebyla kritika, kterou postihovali novotáři papeže, církev, svátosti, dokonce oprávněná? Není tomu opravdu tak, že Řím se skutečně vzdálil od evangelia? A neodpovídá nové evangelium opravdu požadavkům nové doby?

Byla to právě tato nejistota ve víře, která vedla ke zmatení duchů a znemožnila tak rozhodnou odpověď na reformátorské výzvy. Nyní však promluvil Tridentský koncil, který položil jasné hranice mezi bludem a katolickou pravdou a postavil ji tak znovu na svícen. Celý svět nyní věděl, co je pravá, katolická a apoštolská víra. Nejistota a nejasnost už neochromovaly síly. Nová radost z víry

dodávala křídla, a to byl trident- ský zázrak.

Podobně tomu bylo při novém rozkvětu po Francouzské revoluci. I v té době byla katolická víra napadána a ohrožována. Tentokrát byl útok proveden ve jménu Rozumu. Věřící byli nazýváni tmáři, samotná víra platila Voltairovi za „fanatismus“ a pro ty, kteří odporovali „světlému a jasnému světlu rozumu“, nemělo být v moderním světě místa. „Zničte tu hanebnici! Na lucerny s faráři!“ to byly pokřiky osvícených revolučních oddílů.

Dokážeme si představit, jaký účinek měla tato hesla, hlásaná

Ale když teror rozumu povolil, gilotina se zastavila, rozšířilo se poznání, že bohyně Rozumu není vůbec přítelkyní lidí.

Katolíci, kteří se ubránili i za nejtvrďšího pronásledování, kteří se postavili i proti osvícenskému popírání víry a museli najít pro své zdůvodnění přesvědčující argumenty, mohli nyní s upevněnou jistotou víry předstoupit před svět a poselství víry se znovu dostalo sluchu.

Společně s těmito novými rozkvěty víry, z nichž tři zde byly představeny, se pojí další prvek: Je to vědomá a těsná vazba na Řím, na papežství.

Již anglosaská církev 7. století, ze které pocházel Bonifác, apoštol Němců, se vyznačovala zvláště ní úctou k apoštolskému knížeti, sv. Petru. Z Říma vzala svůj počátek z iniciativy papeže Řehoře Velkého druhá christianizace Britských ostrovů, do Říma táhli záhy poutníci k hrobu apoštola.

Římská liturgie, římské církevní právo, římská vzdělaná tradice formovaly život anglické církve a Bonifác v proudu tradice položil podobný základ i vývoji v Německu. On sám byl třikrát v Římě a udržoval s papeži nejtěsnější kontakty. Vydává o tom svědectví výměna dopisů.

Nejinak jednal Karel Veliký, který sice dával papežům pocítit svou moc, ale přijal římskou liturgii, římské právo a římskou kulturu za základ pro výstavbu Francie.

Tak dovršil Karel Veliký dílo sv. Bonifáce, který ustavičně usiloval o to, aby vyvedl fran-

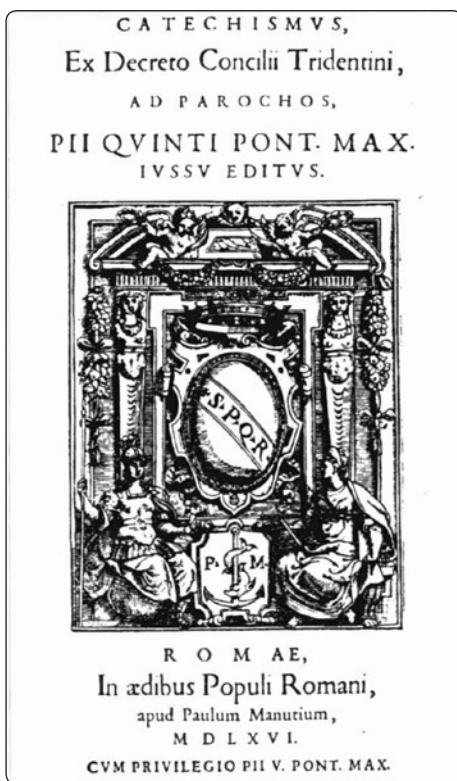
skou zemskou církev z její provinční úzkosti a vytvořil co nejtěsnější vazbu na římské papežství. V takto získané světové šíři mohla vzniknout plodná syntéza germánství a klasické římské křesťanské tradice, která vedla k onomu rozkvětu, o kterém jsme hovořili.

I pro druhý příklad, který jsme uvedli, pro „trident- ský zázrak“ je příznačné, že podstatným faktorem pro nový rozkvět po reformaci bylo těsné spojení s Římem, s papeži. Historik ví, že vzhledem k dramatické situaci katolicismu v Říši zřídil Pius V. zvláštní kardinálskou kongregaci *Congregatio Germanica*, která se měla starat speciálně o Německo a vypracovat opatření k obnově katolického života.

Především to však byli nunciové, ať už to byl onen z Kolína, nebo z Vídně, vyslaní na jednotlivá území se zvláštním posláním, kteří neúnavně nabádali k uskutečnění reformních dekretů Tridentského koncilu.

V Dillingenu, ve Fuldě, v Braunsbergu byly založeny kněžské semináře financované z Říma a v samotném Římě vzniklo Collegium Germanico-Hungaricum, ze kterého vzešel v 16., 17. a 18. století velký počet horlivých, vzdělaných a zbožných kněží, kteří pak ve své vlasti zaujali klíčové pozice a tak podporovali reformu.

Případ porevoluční Francie byl založen poněkud jinak. Zde započal již během revolučního pronásledování podivuhodný rozvoj. *Ecclesia Gallicana* se chlubila největší a nejdalekosáhlejší nezávislostí na Římu. Nyní, v hodinu nouze, se formovalo katolické podzemní hnutí s touto devizou: „Poslouchej člověka, ale nejdříve Boha. Pamatuji na

s patosem bezmezné nadřazenosti! Nežůstali jsme opravdu pozadu za takovým pokrokem? Konečně kdo by nechtěl být osvícený, platit za osvíceného? Šířilo se takové zastrašování, že hlas víry oněměl. Zbyly pro víru ještě nějaké argumenty?

jedinou víru – víru jen z Říma. Podříd' se papeži a stejnou měrou biskupovi. Jedině v nich poznává církev své pastýře....“

Když pak Pius VII. v roce 1804 z přinucení a s velkým šikanováním cestoval do Paříže na Napoleonovu korunovaci, přišly mu v ústretu zástupy věřících s velkým nadšením, znamením hnutí označovaného často odmítavě jako ultramontanismus, které později zachvátilo celý katolický svět a způsobilo, že každý jednotlivý katolík si živě uvědomoval svou příslušnost k nejvyššímu pastýři Církve. Právě toto nadšení umožnilo katolíkům, aby vydrželi všechna pronásledování, která je pak čekala v 19. století, kdy za tzv. „kulturního boje“ pod Bismarckem bylo v Německu ve vězení více kněží a biskupů než v koncentračních táborech za Hitlera.

Z těchto zkušeností, které církev získala v průběhu dvoutisíciletého života, je vhodné vyvodit důsledky pro dnešní dobu.

Platí tedy, že je třeba udělat koperníkovský obrat: Nikoliv Země, nkoliv člověk stojí v centru. Všeovládající skutečností je Bůh. První prosby modlitby Otče náš jsou navýsost aktuální: Tvoje jméno, Tvoje království, Tvoje vůle! Skoncovat se sebezbožňováním člověka! To je první bod programu pravého probuzení z hloubky víry!

Toto probuzení pak musí zahrnout teologii, liturgii a život modlitby i každodenní mravní rozhodování, aby se začaly naplňovat první prosby modlitby Otče náš.

Při tom všem platí pro každodenní všední život v Římě, že na papeže už není možno nahlížet jako na nepřijemnou kontrolní instanci, jako na pouto, které svazuje rozvoj místních církví, nýbrž jako na střed celosvětové církve, odkud vycházejí podněty, povzbuzení a pokyny ve prospěch všech.

Dva miliony mladých na Světovém dni mládeže v Římě v Jubilejním roce to pochopily. Vrá-

tily se domů plné nadšení pro Krista.

Dále musíme přestat s tím, že se podobáme králíčkovi, který ztuhne před každým hadem, dříve než je sežrán. Takový defetismus, takové sebelitování je urážkou Boha.

Co nutně potřebujeme, je nové silné katolické sebevědomí. Není nic pravdivějšího než katolická víra a všude tam, kde se katolická pravda, katolické životní zásady opravdu uskutečňují, přes všechny lidské nesrovnalosti se obnovuje ve světě řád a pořádek.

Jedná se o nejposlednější základy. Jde o to, zda srůstající se Evropa klesne do materialisticky bezbožického barbarství, nebo znovu najde svou pravou identitu ve víře v Boha.

Takovému přesvědčujícímu sebeuskutečnění katolicismu stojí ovšem v cestě jedna překážka, a tou je vnitřní rozštěpení Církve, které je nutno energicky překonat.

V roce 1840 se objevilo dílo Leopolda von Ranke Římští papežové. Známy historik a politik lord Thomas Macaulay v recenzi této knihy napsal:

„Mimo papežství neexistuje instituce, která by sahala až do dob, kdy z Pantheonu stoupal dým obětí a ve Flaviově amfiteátru skákali leopardi a tygři. Nejpyšnější královské rody jsou jen včerejší ve srovnání s řadou římských papežů... Papežství dále trvá, nenachází se ve stavu rozpadu, není to pouhá starožitnost, nýbrž je plně mladistvé síly a života... a není vyhlídka, že by se na tom něco změnilo. Katolická církev tu bude v nezmenšené vitalitě, až se ve vzdálené budoucnosti turista z Nového Zélandu uprostřed široké pouště postaví na trčící oblouk londýnského mostu a bude si kreslit trosky chrámu sv. Pavla.“

Je to takřka básnický překlad úryvku sv. Matouše hl.16: *Brány pekla ji nepřemohou.*

S touto jistotou vykročme odvážně k novému rozkvětu.

EDITORIAL – pokračování ze str. 2

a to nikoliv na základě svých spekulací, ale na základě **soukromého zjevení**, tedy fenoménu, který se ve světě dnešních vzdělanců těší pověsti podobné pověsti bezdomovce. Je to náhoda, že z této řeholnice Faustyny Kowalské právě on snal břímě odsouzení, kterého se jí neprávem dostalo, on zahájil proces jejího blahorečení a nakonec on sám ji prohlásil za svatou? Vysvěcení baziliky Božího Milosrdenství v Krakově je zákonitým vyvrcholením procesu znovuoživení základní pravdy i základní praxe víry: *Buďte milosrdní, jako je milosrdný váš nebeský Otec.* Není jiného léku na bolestné skutečnosti tohoto světa než milosrdenství.

Poslední papežova pouť je velkou porážkou všech pokrokových osvícenců. Papež, o jehož udivující duševní svěžesti podává svědectví prezident – exkomunista, se veřejně a nepokrytě obrací k tak opovrhovaným zdrojům, jakými jsou **lidová zbožnost a soukromá zjevení**, která přijímá jako **závažná znamení Boží vůle**. To, co moudří označovali za pseudoteologické, to představuje Jan Pavel II. jako úhelny kámen proměny světa. Nikoliv osvícený rozum, ale soucitné srdce zachrání svět. Osvícený rozum za dvě stě let své samovlády přivedl svět na pokraj záhuby. Není schopen poradit si s křiklavou sociální nespravedlností a bezohledným sobectvím. Jen soucitné srdce vrací naději, důvěru, radost, život. *Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný.* A učí se nikoliv osvícení, nýbrž prostí a ubozí, pohrdaní, kteří putovali a dále putují na Kalvárii po jejich stezkách, kde v „pseudoteologických“ pobožnostech otevírají svá srdce vzorům Božího milosrdenství: Ježíši Kristu ukřižovanému a jeho spolutrpicí Matce.

Karol Wojtyła má svou osobní zkušenost, že je to právě jeho národ, kde jsou stále ještě hluboce uchovány tyto zdravé kořeny pravé víry a opravdové křesťanské praxe. Nepodařilo se je podkopat ani po desetiletích komunistické nadvlády. Daleko více jsou ohroženy dnes v konfrontaci s liberalis-

ticko-materialistickým požitkářským světem.

Jan Pavel II. tyto kořeny spolu s fenoménem sestry Faustyny a dalších polských světců pokládá za znamení a dar pro celý svět, proto usiluje a modlí se, aby jeho národ vstoupil do Evropy právě jako národ spojený touto vírou, živou z nezkalených a nevyčerpatelných pramenů, které tak dobře zná a umí využít zbožnost polského lidu, lidu eucharistického, mariánského, oddaného Kříži. Polský lid mu dal nepokrytě najevo, že mu rozumí a že se na něj stále ještě může spolehnout. A nejen polský Boží lid. Během poslední návštěvy jsme mohli být svědky něčeho, co je u nás už zcela nemyslitelné: Veřejnost a polské sdělovací prostředky věnovaly papeži celé tři dny stejnou pozornost, jakou naše věnovaly povodním. 80% Poláků pokládá papežovu návštěvu za vhodnou a prospěšnou.

Papežova slova pronesená v průběhu tří dnů nestačí letmo vyslechnout. Je třeba je pozorně číst a zahloubat se do nich v usebraném rozjímání. Proto je přinášíme v plném znění. Svým obsahem a závažností daleko překračují hranice krakovské diecéze i samotného Polska. Je to poselství pro celý svět i pro každého z nás. Zaznívá z něho starost o vážné problémy současné doby a také připomínka osobní odpovědnosti každého křesťana za další vývoj.

Mise Jana Pavla II. tedy pokračuje. *Bože, učils mě od mého mládí, až dosud hlásám tvé podivuhodné skutky, ani ve stáří a šedinách mě neopouštěj, dokud neoznámím tvoji moc tomuto pokolení (Ž 71, 18).* Jan Pavel II. si na místa důvěrně spojená s jeho mládím i s dobou jeho pastýřského působení na krakovském biskupském stolci nepřišel sentimentálně zavzpomínat, přichází si vyprosít pomoc pro naplnění svého poslání. A je zřejmé, že *Bůh mu dal znamení své přízně, ať to vidí, kdo ho nenávidí, a zahabí se, že mu pomohl a potěšil ho.* (srov. Ž 86). -red-

Skutečná tvář otce Pia (36)

Hustý sníh padal na klečící i na otce Pia, pohrouženého v Bohu, kterého tiskl na srdce. Jaká to byla rozmluva? Jakou dohodu uzavřeli? Postačí, že Padre Pio, jakmile překročil práh, roztáhl široce ramena, usmál se, jak to dokáže jen on, jasným úsměvem dítěte. Starý bezbožník se na něho udiveně zadíval, tvář se mu rozjasnila a řekl:

„Odpusť mi, otče Pio.“

Po zpovědi a rozhršení a přijetí svatých svátostí mohl spokojeně zemřít, ale „pomsta“ by nebyla dost pěkná. Na prosby otce Pia Bůh rozhodl jinak. Po třech dnech se nemocný uzdravil. Rakovina zmizela beze stopy. Obrozen na těle i na duši změnil starý bojovník frontu a začal ostře útočit na protivníky otce Pia. V celé Apulii znají tuto pěknou příhodu dr. Ricciardiho a vědí o jeho činech i o jeho zlatém srdci.

KAPITOLA XIII.

Povolání divotvůrce je dvojséčná zbraň - Nejkrásnější zážrak otce Pia - „Děkujte Bohu a ne mně!“ - Kapesník prosycený slzami - Operace bez umrtvení - „Za duše se musí platit“ - U smrtelného lože vlastní matky - Padre Pio respektuje lékaře - Skalpel ovinuté modlitbou - Nebeská konkurence - Improvizovaná „ověřovací kancelář“

„Padre Pio, fate mi questa grazia! - Otče Pio, prokažte mi tu milost! Vy můžete všechno!“

Na tato slova prosící ženy se Padre Pio na ni obrací rychlým pohybem celý pobouřený:

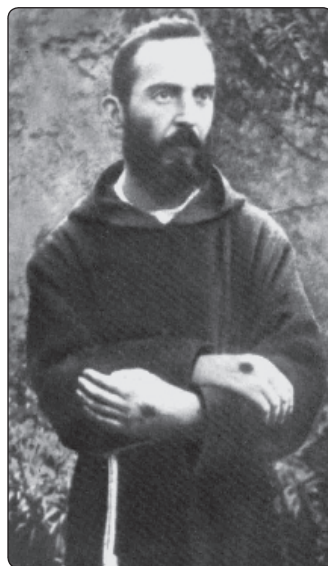
„To znamená, moje dcero, že mě pokládáš za nejhoršího ničemu? Protože jestliže všechno mohu, a nedělám to, co mohu, tak jsem prostě ničema - una canaglia!“

Této rozmluvě nelze upřít logiku. Napadán ze všech stran, zavalen břemenem proseb, brání se Padre Pio usilovně připiso-

vání daru konat zázraky na zavolání. Není sporu, že Bůh rád vyslyší prosby člověka obdařeného ranami Jeho Syna. Ale ty rány mají jiný význam: je to úplné a bezvýhradné „fiat“, dokonalé sjednocení vůle člověka s nevýstižnou vůlí Boží.

Když Bůh dovoluje těm, kteří Ho milují, překračovat přírodní zákon, vkládá to, co konají, do plánu spásy. Každý zázrak má sloužit dobrou duši. Ovšem zapleten do přirozeného řádu, může podlehnout falzifikaci. Církev si je vědoma, jak je třeba se vystříhat falešných zázraků, kterými si posluhuje kníže temnot, aby oklamal lidi. Církev to ví, protože Bůh jí přikázal, aby se měla na pozor. Proto přistupuje i k největším divotvůrcům s výhradami. Moc, kterou ovládají, nepatří jim a v kulisách dějin je někdo, kdo se horlivě snaží zamíchat jejich kartami, při čemž má nadvládu anděla nad přírodou. Vedle skutečných zázraků existují kalné podfuky, které zastírají jejich obrysy a znehodnocují je. Nesmíme si představovat, že satan, tento „prohnaný strůjce“ - maligno fabro - se nezajímá o záchrannou akci, jejímž svědkem je skromná zpovědnice otce Pia. Jestliže zanechal nočních výpadů a změnil taktiku v důsledku modliteb otce Pia, který toužil ušetřit své spolubratry v klášteře neklidu, neznamená to, že složil zbraně.

Co je snazšího než nastražit na kapucína obdařeného stigmaty past směšných a nesmyslných divů vlastní tvořivosti? Satan se přece odvážil zaútočit na Lurdy, čím je tedy pro něho San Giovanni Rotondo! Těžko by byla jinak vysvětlitelná atmosféra pohoršení, která v některých prostředích provází tak zcela jasnou

postavu P. Pia, a také různé nemoudré divy, které se mu připisují a kterými jsou zaplaveny knihy vypočítané na velký zisk. Velká nedůvěra duchovních vůči tomuto knězi, zcela ponořenému do svého poslání, k tomu vězni zpovědnice, zcela oddanému lidským duším, je pravděpodobně způsobena těmito převratnými falzifikacemi. Na počátku této knihy jsem se ani já netajila s vlastními výhradami.

Konání zázraků je dvojséčná zbraň a Padre Pio si toho je plně vědom. Proto neváhá vystupovat s veškerou rozhodností proti naivním nadšencům. Kdyby to záleželo jen na něm, ti, kterým se dostalo zázraků, jistě by si nepletli adresu. „Neděkujte mně, moji drazí, děkujte Bohu!“

Ve svědectvích sebraných Albertem del Fante se ustavičně opakuje toto volání k pořádku.

„To Bůh vám prokázal tu milost, Bohu děkujte, ne mně!“ „Modleme se k Madoně delle Grazie. Ona vyjednává uzdravení.“ „To tě uzdravila Madona! Já jsem neudělal nic.“

Komusi, kdo prosil o zázrak a obdržel ho, otec Pio skočil do řeči:

„Nic není v lidské moci, můj synu.“

Pak ukázal k nebi a řekl: „Solo Quello lassù! - Jen Ten, který je nahoře! Nepřestávej se modlit. Já se budu také za tebe modlit.“

To je vlastně klíč k zázrakům: jeho modlitba. Jak by mohl Bůh cokoliv odříct tomu, který mu nic neodpírá?

Je třeba postavit otce Pia na základ lidské skutečnosti, která je nesrovnatelně více vzrušující než ono klima nadlidství, kterým ho obklopili někteří naivní velebitelé.

Padre Pio se modlí a trpí. Zbytek přenechává Pánu v pocitu dojemné pokory.

Těm, kteří ho prosí o milost, odpovídá: „Dobře, moje dítě, budu se za tebe modlit.“

A často se stane zázrak. Jsou takové duše, které potřebují křepké tělo, aby je zvedalo. Otec se přimlouvá za ty duše tím, že se modlí za jejich uzdravení. Je přece sluhou největší Lásky. Vždy však - s výjimkou, kdy se člověk bouří - vyprosí pro nás podřízenost Boží vůli, a to znamená mnohem více než ty nejpůsobivější zázraky.

Někdy není zázrak předváděn v soudech Prozřetelnosti. Tehdy otec Pio nenaléhá.

Nikdy se však do San Giovanni Rotondo nepřichází nadarmo, ale je rovněž nesporné, že nejkrásnější zázraky otce Pia zůstávají nepoznané a nenápadné.

Víme o takových, které jakási divná stydlivost přikazuje ukrývat, jako by písemné svědectví o nich představovalo porušení Králova tajemství. Jedna osoba, kterou Padre Pio doslova „otočil“, mi nedovolila, abych zveřejnila zprávu o jejím obrácení.

„Ponechejme to poslednímu soudu, až sám Pán odkryje všechna tajemství,“ řekla mi.

Co dělat, jsme jako chudáci, kteří sbírají drobtý ze stolu Krále. Budeme však poctiví a podělíme se o ně se svými čtenáři.

(Pokračování příště)

BAZILIKA STARÉ BRNO, MENDLOVO NÁMĚSTÍ

V úterý 10. září 2002 v 18.30 hod. v bazilice Panny Marie na Mendlově nám. bude sloužit mši svatou ke cti svatého Mikuláše Tolentinského otec opat Lukáš Evžen Martinec. Při mši svaté, která bude obětována za všechny nemocné, bude posvěcen „Chléb sv. Mikuláše Tolentinského“.

Poselství Královny míru

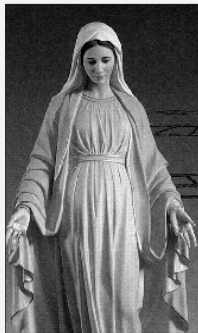
Drahé děti!

I dnes jsem s vámi v modlitbě, aby vám Bůh dal ještě silnější víru. Děti moje, vaše víra je malá a nejste si ani vědomi, jak málo jste ochotni prosit Boha o dar víry.

Proto jsem s vámi, děti moje, abych vám pomohla pochopit má poselství a uvést je v život. Modlete se, modlete se, modlete se a jen ve víře a skrze modlitbu vaše duše najde pokoj a svět radost být s Bohem.

Děkuji vám, že jste přijali mou výzvu!

Medjugorje, 25. 8. 2002

„Nemůžeme zůstat se založenýma rukama...“

Víra je Boží dar, toho jsme si dobře vědomi. Nemůžeme se nutit věřit, nemůžeme se nutit uvádět víru do skutků, pokud jsme neobdrželi nadpřirozenou schopnost přilnout k Božím záměrům a chtít je uskutečňovat. Svatá Panna dnes říká, že si nejsme vědomi toho, že nemáme tento dar, takže nedostatek takové milosti ani nepociťujeme.

Jsmo také zvaní uvážit, co by takový dar změnil v našem životě a ve světě. Často se cítíme tak bezmocní jak v naší touze po obrácení, tak v naší schopnosti změnit svět, který nás obklopuje. Tato nemohoucnost je normální, vždyť Ježíš řekl – „beze mne nemůžete dělat nic“. Ale my nemůžeme zůstat jen tak, se založenýma rukama, když jsme povoláni být soli země a světlem světa, když nám Ježíš říká, že kdybychom měli víru tak velikou jako to nejmenší seménko, mohli bychom přemístit hory – a hory nenávisť, lhostejnost, nespravedlnosti atd. se před námi zvedají den co den.

Po tomto daru víry musíme vroucně toužit nejen proto, aby pretvořil náš život, ale také proto, aby Boží království přišlo na zem. Prosit o něj je nejen oprávněné, je to nutné a nezbytné. Panna Maria v tomto čase milosti naléhá, protože ví, že sám Otec si přeje poskytnout nám to, co je nejlepší. Rozhodněme se tedy, prosme, a bude nám dáno: to není troufalost, ale samotná logika království.

Bratr Efraim k poselství Královny míru 25. 8. 2001

Římskokatolická duchovní správa v Římově Vás srdečně zve na **PODZIMNÍ POUŤ V ŘÍMOVĚ**, která se koná v neděli dne 15. září 2002 ke svátku Povýšení svatého Kříže.

Program pouti: Mše svatá v předvečer pouti v sobotu 14. září: 18.30 hod. ● v neděli 15. září: mše svatá v 7.15 hodin, 9.00 hod. ● slavná mše svatá 11.00 hod. ● během dopoledne příležitost ke svátosti smíření. ● Svátostné požehnání a zakončení pouti: 14.30 hod.

Oblastní Fatimský apoštolát v Ústí nad Labem zve na **přednášku P. Pavla Dokládala na téma Marie a Eucharistie**, která se bude konat v sobotu 21. září 2002 v 15.00 hod. v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Ústí nad Labem. Po přednášce bude večeřadlo a mše svatá.

Římskokatolická farnost u kostela sv. Norberta v Praze 6 – Střešovicích, ul. Sibeliova 49, spojení tram. 1, 2, 18 směr Petřiny, zast. Ořechovka, nabízí všem studentům od 1. září do 30. června: v neděli ve 21.00 hod. mše svatá v tichu kostela ● v pondělí od 20.00 hod. přípravu na křest – na faře ● v úterý od 20.00 hod. ping – pong – na faře ● ve středu od 20.00 hod. společenství – na faře ● ve čtvrtek od 20.00 hod. adorace a svátost smíření v kostele.

Nejlevnější Medjugorje! 15.–21. 9. 2002. Cena s tímto inzerátem pouze 1695Kč plus 25 EUR na ubytování. Tato cena se již nebudou opakovat. Porovnejte s ostatními, opravdu nejlevnější! KCK MISIE, 751 03 Brodek u Přerova 46, tel.: 0641/74 11 50.

Liturgická čtení

Neděle 8. 9. – 23. neděle v mezidobí

1. čt.: Ez 33,7-9

Ž 95(94),1-2.6-7b.7c-9

Odp.: 7c-8a (*Kéz byste dnes uposlechli jeho hlasu! Nezatvrzujte svá srdce!*)

2. čt.: Řím 13,8-10

Ev.: Mt 18,15-20

Pondělí 9. 9. – nezávazná památka sv. Petra Klavera

1. čt.: 1 Kor 5,1-8

Ž 5,5-6.7.12

Odp.: 9a (*Veď mě ve své spravedlnosti, Hospodine!*)

Ev.: Lk 6,6-11

Úterý 10. 9. – nezávazná památka bl. Karla Spinoly

1. čt.: 1 Kor 6,1-11

Ž 149,1-2.3-4.5-6a+9b

Odp.: 4a (*Hospodin miluje svůj národ.*)

Nebo: *Aleluja.*)

Ev.: Lk 6,12-19

Středa 11. 9. – ferie

1. čt.: 1 Kor 7,25-31

Ž 45(44),11-12.14-15.16-17

Odp.: 11a (*Slyš, dcero, pohled a naslouchej.*)

Ev.: Lk 6,20-26

Čtvrtek 12. 9. – ferie

1. čt.: 1 Kor 8,1b-7.10-13

Ž 139(138),1-3.13-14ab.23-24

Odp.: 24b (*Veď mě, Hospodine, cestou odvěkou!*)

Ev.: Lk 6,27-38

Pátek 13. 9. – památka sv. Jana Zlatoústého

1. čt.: 1 Kor 9,16-19.22b-27

Ž 84(83),3.4.5-6a+8a.12

Odp.: 2 (*Jak milý je tvůj příbytek, Hospodine zástupů!*)

Ev.: Lk 6,39-42

Sobota 14. 9. – svátek Povýšení svatého kříže

1. čt.: Nm 21,4b-9 nebo Flp 2,6-11

Ž 78(77),1-2.34-35.36-37.38

Odp.: srov. 7c (*Nezapomínejte na Boží skutky!*)

Ev.: Jan 3,13-17

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE 8. 9.	PO 9. 9.	ÚT 10. 9.	ST 11. 9.	ČT 12. 9.	PÁ 13. 9.	SO 14. 9.
Antifona	1028	1044	1060	1075	1091	1734	1504
Žalm	783	783	786	783	783	783	786
Ranní chvály:							
Hymnus	1029	1045	1061	1076	1091	1734	1504
Antifony	1030	1046	1062	1076	1092	1107	1504
Žalmy	1030	1046	1062	1076	1093	1108	813
Kr. čtení a zpěv	1033	1049	1065	1079	1095	1735	1505
Antifona k Zach. kantiku	714	1049	1499	1080	1095	1735	1505
Prosby	1033	1049	1065	1080	1095	1724	1505
Záv. modlitba	714	1726	1499	1080	1096	1500	1506
Modlitba během dne:							
Hymnus	1034	1050	1066	1081	1096	1112	792
Antifony	1035	1051	1066	1081	1097	1113	1506
Žalmy	1035	1051	1067	1081	1097	1113	1128
Krátké čtení	1037	1054	1069	1084	1100	1115	1506
Záv. modlitba	714	1054	1069	1084	1100	1116	1506
Nešpory:							
Hymnus	1024	1039	1055	1071	1085	1101	1736
Antifony	1025	1040	1056	1071	1086	1102	1508
Žalmy	1025	1040	1057	1072	1087	1102	1508
Kr. čtení a zpěv	1027	1043	1059	1074	1089	1105	1510
Ant. ke kant. P. M.	714	715	1059	1499	1090	1105	1510
Prosby	1028	1043	1059	1074	1090	1105	1510
Záv. modlitba	714	714	1726	1499	1090	1106	1500
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1238

MCM s. r. o. nabízí ...

Uvedené knihy si můžete objednat na adrese:
Maticе cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24,
771 11 Olomouc 1; e-mail: knihy@maticecm.cz,
tel.: 068/550 04 31, fax: 068/522 28 03

NOVINKY

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY NA ROK 2003

Skládačka formátu A6, kterou lze vložit do modlitebních knížek. Vzhledem k výši poštovního a balného lze objednat minimálně 20 ks.

Cena 1,50 Kč za jeden kus

LITURGICKÝ A PASTORAČNÍ KALENDÁŘ ARCIDIECÉZE OLOMOUCKÉ 2002-2003

Tento liturgický kalendář je určen výhradně pro olomouckou arcidiecézi. Vedle liturgických pokynů v něm najdeme i řadu pastoračních připomínek. Jsou zde uvedeny společné akce, které je třeba vzít v úvahu při tvorbě farních plánů. Pro připomínku v modlitbě jsou na každý den uvedena jména kněží, kteří zemřeli v posledních třiceti letech. Vydalo Arcibiskupství olomoucké v nakladatelství Maticе cyrilometodějská s. r. o.

Brož., 110x170 mm, 188 stran, 55 Kč

Z JINÝCH NAKLADATELSTVÍ

SV. TEREZIE OD JEŽIŠE: CESTA K DOKONALOSTI

Zřejmě nejznámější a nejrozšířenější kniha sv. Terezie z Avily (1515-1582). Terezie v ní uvádí své sestry do duchovního života. Ve všem, co píše, vychází z vlastní zkušenosti, z toho, co jí Pán dal poznat v modlitbě, a z toho, co poznala ze svědectví jiných duchovních osob. Především zde vysvětluje jednotlivé stupně modlitby a vede krok za krokem až k modlitbě mystické. Sv. Terezie tak

přináší vyváženou nauku o modlitbě, kterou vždycky spojuje s bliženskou láskou, s duchovním přátelstvím, s obyčejnou každodenní prací a apoštolátem.

Karmelitánské nakladatelství, brož., zúž. A5, 198 stran, 179 Kč

O ANDEĽECH SE ZENONEM ZIOŃKOWSKÝM

S anděly vytváříme jeden stvořený svět. Přední polský biblista čtenáře své knihy přenáší na stránky Písma svatého a všímá si působení andělů v dějinách spásy.

Karmelitánské nakladatelství,
váz., A6, 90 stran, 95 Kč

BOŽSKÉ SRDCE (TEOLOGICKÁ REFLEXE) Studijní texty Centra Aletti

Čtenáři se představuje týmová práce v rámci grantu Katedry spirituality, mezináboženského dialogu a studií křesťanského Východu na CMTF UP v Olomouci. Z obsahu: Encyklika Lva XIII. *Annum Sacrum*, Encyklika Pia XII. *Haurietis aquas*, Encyklika Pia XI. *Miserentissimus Redemptor*, Smírná modlitba k nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu, Nejsvětější Srdce (A. Hamon), Srdce: proměna a výměna (A. Cabassut), Svatá Markéta-Marie Alacoque (J. le Brun), Svatý Claude la Colombière (H. Monier-Vinard), Svatá Gertruda z Helfty (P. Doyère), Svatá Mechtilda Magdeburská (M. Schmidt), Božské Srdce Ježíšovo (T. Špidlík), Muž s proboděným srdcem (K. Rahner), O božském Srdci v promluvě *Zakořenění a upevnění v lásce* (P. Arrupe), Kult Srdce Ježíšova u sv. Bonaventury, učitele církve (F. Šital), Teologie slzy (M. Altrichter), Obnova úcty nejsvětějšího Srdce Ježíšova (P. Ambros).

Refugium, brož., A5, 198 stran, 180 Kč

779 00 Olomouc 9
706 43/02
P.P.

TISK

771 11 Olomouc 1
Dolní nám. 24
Maticе cyrilometodějská s. r. o.

SVĚTLO - týdeník Maticе cyrilometodějské. Vydává Maticе cyrilometodějská v Olomouci. Číslo 7 - IČO 533866. Tiskne nakladatelství Maticе cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Šéfredaktor Josef Vlček. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č.j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Neznamená to však, že udeřovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Maticе cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1; telefon a fax 068/522 28 03 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; http://www.maticecm.cz/svetlo; objednávky týdeníku a knih, inzercie: knihy@maticecm.cz). Registrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradnícka 11, 949 01 Nitra, telefon 0042137/741 83 83; podávání novinových zásilek povoleno SP, s. p. ZSRF Bratislava, č.j. 3335-OPC zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanova, Medzgorjaj aj.), se podřízujeme konečnému usudku církve. Nevyžádane nezveřejněné příspěvky nevracíme.